

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ČESKO-NĚMECKÝCH AREÁLOVÝCH STUDIÍ A GERMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

PROGRAMY EVROPSKÉ UNIE NA PODPORU MOBILITY STUDENTŮ –
POROVNÁNÍ MOBILITY ČESKÝCH A NĚMECKÝCH STUDENTŮ

Vedoucí práce: Ing. Petra Pártlová, Ph.D.

Autor práce: Bc. Dagmar Bártlová

Studijní obor: Evropská teritoriální studia – ČR a německy mluvící země

Ročník: 3.

2013

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že, v souladu s § 47 b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění, souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice, 17. května 2013

.....

Dagmar Bártlová

Děkuji vedoucí bakalářské práce Ing. Petře Pártlové, PhD. za cenné rady, připomínky a odborné vedení této práce. Dále bych chtěla poděkovat jednotlivým studijním oddělením na fakultách Jihočeské univerzity za ochotu a pomoc při rozesílání dotazníků studentům univerzity. Dále děkuji organizaci DAAD za poskytnutí statistických údajů, které napomohly k vypracování praktické části této práce.

Anotace

Bakalářská práce se zabývá programy Evropské unie na podporu vzdělávání a mobility s důrazem na nejrozšířenější program Erasmus. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí, na teoretickou a praktickou. Úvod teoretické části je věnován problematice vzdělávací politiky Evropské unie. Je zde stručně popsán proces utváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání, včetně vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020. Dále jsou v teoretické části popsány jednotlivé programy na podporu vzdělávání a mobility. V praktické části je provedena analýza vývoje vybraných ukazatelů programu Erasmus v České republice a v Německu. První fáze je věnována porovnání mobility studentů v České republice a v Německu. Druhá fáze praktické části představuje porovnání vývoje mobility na dvou vybraných univerzitách, a to na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov. Závěr praktické části představuje vyhodnocení výsledků dotazníkového šetření u studentů Jihočeské univerzity, které předkládá možné příčiny nepotvrzení hypotézy týkající se vývoje mobility studentů na vybraných univerzitách.

Klíčová slova:

Vzdělávání a odborná příprava v Evropě; mobility studentů; Program celoživotního učení; program Erasmus.

Abstract

The bachelor thesis deals with the European Union programmes to support education and mobility, with an emphasis on the most widely used programme Erasmus. The work is divided into two main parts, the theoretical and the practical part. Introduction of the theoretical part is devoted to the education policy of the European Union. It briefly describes the process of creating a European area of higher education, including the development vision for education in Europe by 2020. Furthermore, the theoretical part deals with individual programmes to support education and mobility. The practical part deals with the analysis of the development of selected Erasmus indicators in the Czech Republic and Germany. The first phase is devoted to a comparison of student mobility in the Czech Republic and Germany. In the second phase of the practical part there is a comparison of the student mobility on two selected universities – the University of South Bohemia and the University of Passau. At the end of the practical part there is a presentation of the questionnaire results which was aimed on students of the University of South Bohemia. It explains the disproof of the second hypothesis.

Key words:

Education and Training in Europe; Mobility of students; Lifelong Learning Programme; Erasmus programme.

Obsah

Seznam použitých zkratek	8
Úvod.....	10
1 Teoreticko-metodologická část.....	11
1.1 Literární rešerše a úvod do problému.....	11
1.1.1 Vzdělávací politika Evropské unie	11
1.1.2 Utváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání	13
1.1.3 Vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020.....	15
1.1.4 Instituce ve vzdělávací politice Evropské unie.....	16
1.2 Programy Evropské unie na podporu vzdělávání a mobility	18
1.2.1 Comenius	19
1.2.2 Erasmus.....	20
1.2.3 Leonardo da Vinci	25
1.2.4 Grundtvig.....	25
1.2.5 Průřezový program	26
1.2.6 Jean Monnet.....	28
1.2.7 Erasmus Mundus II (2009 – 2013)	29
1.2.8 Mládež v akci.....	29
1.2.9 Tempus IV (2007 – 2013).....	30
1.3 Hypotézy	32
1.4 Metodika práce.....	33
2 Aplikační část a diskuse výsledků	34
2.1 Program Erasmus v České republice a v Německu	34
2.1.1 Studijní pobyty.....	34
2.1.2 Zahraníční stáže	36
2.1.3 Podíl vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci.....	37
2.1.4 Výše stipendií	38

2.1.5	Rozpočet programu Erasmus	39
2.1.6	Mezinárodní srovnání	40
2.1.7	Dílčí závěr	41
2.2	Program Erasmus na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov	42
2.2.1	Jihočeská univerzita	42
2.2.2	Univerzita Pasov	44
2.2.3	Porovnání mobilit na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov	45
2.2.4	Dílčí závěr	48
2.3	Dotazníkové šetření	49
2.3.1	Studijní pobyty	49
2.3.2	Pracovní stáže	52
2.3.3	Dílčí závěr	53
2.4	Diskuse výsledků	54
2.5	Návrhy opatření	55
	Závěr	56
	Seznam literatury	57
	Seznam elektronických publikací	57
	Seznam internetových zdrojů	58
	Seznam schémat	61
	Seznam tabulek	61
	Seznam grafů	61
	Seznam příloh	62
	Přílohy	63

Seznam použitých zkratk

AT - Rakousko

BE - Belgie

BG – Bulharsko

CEDEFOP - Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání

CZ – Česká republika

DAAD – Deutsche Akademische Austauschdienst

EE – Estonsko

EHEA – (European Higher Education Area) Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání

EQF – (European Qualifications Framework) Evropský rámec kvalifikací

ES - Španělsko

ESVO – Evropské sdružení volného obchodu

ET 2020 – (Education and Training 2020) Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě

ETF – (European Training Foundation) Evropská nadace odborného vzdělávání

EU – Evropská unie

Eurydice – (Information Network on Education in Europe) Ústav pro informace a vzdělávání v Evropě

FR - Francie

HU – Maďarsko

HR - Chorvatsko

IRL – Irsko

IT - Itálie

LLP – (Lifelong Learning Programme) Program celoživotního učení

LT - Litva

MŠMT – Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

NL – Nizozemsko

NO - Norsko

PL – Polsko

PT - Portugalsko

RO - Rumunsko

SE - Švédsko

SF - Finsko

SI - Slovinsko

TR - Turecko

UK – Velká Británie

Úvod

Předkládaná práce se zaměří na problematiku vzdělávací politiky Evropské unie (dále jen EU), konkrétně na jednotlivé programy EU podporující vzdělávání a mobilitu. Důraz bude kladen na nejrozšířenější program Erasmus, jehož cílem je zvýšit kvalitu a objem mobility studentů a zaměstnanců vysokoškolských institucí v rámci Evropy. Stěžejní částí této práce bude analýza účasti českých a německých studentů na programu Erasmus.

Důvodem výběru tohoto tématu je jeho aktuálnost. Vzdělávání a úroveň jeho kvality představují zejména v posledních letech velice důležitou součást ekonomického rozvoje všech vyspělých zemí. Vzdělávání hraje bezesporu klíčovou roli v boji proti sociálním nerovnostem, nezaměstnanosti, exkluzi neboli vylučování určitých skupin osob ve společnosti a přispívá ke zvyšování konkurenceschopnosti ekonomiky. Investice do vzdělávání mladých lidí jsou nejen důležité pro oživení evropského pracovního trhu, ale slouží také jako příprava pro vyrovnání se se společenskými výzvami budoucnosti.

Tato práce bude rozdělena do dvou hlavních částí, a to na teoretickou a praktickou. V teoretické části bude nastíněna současná problematika vzdělávací politiky EU. Budou zmíněny klíčové okamžiky v procesu utváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání včetně vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020. V krátkosti budou také zmíněny instituce činné ve vzdělávací politice EU. Teoretická část se bude konkrétněji zabývat jednotlivými programy EU na podporu vzdělávání a mobility.

Praktická část bude rozdělena do dvou kapitol. První kapitola bude zaměřena na analýzu statistických dat týkajících se porovnání mobility studentů v rámci programu Erasmus v České republice a v Německu. Druhá kapitola bude zaměřena již konkrétněji na analýzu statistických dat na dvou vybraných vysokoškolských institucích na české a německé straně – na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov.

Tato práce má následující dva cíle: Demonstrovat rozdíly v mobilitě studentů v České republice a v Německu v rámci programu Erasmus a porovnat mobilitu studentů na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov v rámci programu Erasmus.

1 Teoreticko-metodologická část

1.1 Literární rešerše a úvod do problému

1.1.1 Vzdělávací politika Evropské unie

„Vzdělávací politiku EU lze vymezit jako souhrn činností a iniciativ EU v oblasti vzdělávání a odborné přípravy“. (BRDEK, VYCHOVÁ, 2004) Na rozdíl od společné měnové a celní politiky nepatří oblast vzdělávání do společných politik EU. Má statut tzv. doplňující politiky. Vzdělávací politika EU není tedy centralizačním procesem řízeným „shora“, nýbrž odrazem stálé spolupráce mezi orgány EU a jednotlivými členskými zeměmi. Orgány EU mohou tedy členským zemím udělit pouze doporučení v oblasti vzdělávací politiky. Těmito doporučeními je nepřímou ovlivňována oblast odborného vzdělávání v jednotlivých členských zemích, pro jejichž plnění lze využívat prostředků evropských strukturálních fondů. (KOUCKÝ, et al., 1999)

Přístupy k financování, řízení a hodnocení vzdělávacích aktivit se v jednotlivých zemích historicky vyvíjely rozdílně. Proto je v konečném důsledku obtížné provést mezinárodní srovnání pracovní kvalifikace, akademických titulů a získaných znalostí a schopností. EU hraje v tomto případě roli koordinátora výměny zkušeností a „nejlepších praktik“ mezi členskými státy. Úloha EU spočívá zejména v následujících aktivitách:

- budování mezinárodního partnerství v oblasti vzdělávání,
- výměna zkušeností a prověřených postupů ze zahraničí,
- výměna odborných znalostí,
- řízení diskuse o využívání nových postupů ve výuce, mezinárodním uznávání kvalifikace apod.,
- inovativní postupy ve výuce,
- podpora rozvoje distančního vzdělávání,
- srovnávání vzdělávacích systémů jednotlivých zemí a definování doporučení pro politická rozhodnutí v dané oblasti. (KÖNIG, LACINA, 2004)

V oblasti uznávání vzdělávání zavedla Evropská komise ve spolupráci s členskými zeměmi EU opatření, která usnadňují transfer znalostí a zkušeností mezi členskými zeměmi. Těmito opatřeními jsou tzv. ECTS neboli „European Credit Transfer System“ zajišťující uznání vzdělání během studia v zahraničí, dále „Common European Format

for Curriculum Vitae“ usnadňující srovnatelnost získané kvalifikace a znalostí při výběrových řízení a „Europass Training“, dokument, který zaznamenává znalosti a zkušenosti získané v rámci formálních i neformálních vzdělávacích a školicích aktivit. (KÖNIG, LACINA, 2004)

Dokument Europass Training souhrnně popisuje kvalifikace a tím usnadňuje komunikaci mezi uchazeči o práci a zaměstnavateli, studenty a vzdělávacími institucemi v celé EU. Celkem je tvořen následujícími pěti dokumenty:

- Europass – životopis,
- Europass – jazykový pas,
- Europass – mobilita,
- Europass – dodatek k diplomu,
- Europass – dodatek k osvědčení o odborném vzdělání. (KALOUS, VESELÝ, 2006)

EU se snaží, aby jednotlivé národní vzdělávací systémy byly co nejkompatibilnější. Za tímto účelem vznikl Evropský rámec kvalifikací (EQF), který má podpořit zvýšení transparentnosti a vzájemné důvěry v oblasti kvalifikací, jelikož umožňuje srovnávat kvalifikace podle jejich obsahu a profilu. Smyslem EQF je větší srozumitelnost a porovnatelnost kvalifikací mezi evropskými zeměmi. (EURYDICE, 2009)

Snaha EU spočívá v udržení a zvýšení kvality vzdělávání, odstraňování překážek v přístupu ke vzdělání a v podpoře aktivit vedoucích k přizpůsobení národních systémů vzdělávání. K uskutečňování těchto cílů používá EU následujících nástrojů:

- programy na podporu vzdělávání a mobility (Program celoživotního učení 2007 - 2013, Tempus či Erasmus Mundus 2007 - 2013),
- legislativa Společenství ve formě doporučení (evaluace kvality základního a univerzitního vzdělávání, spolupráce s nečlenskými zeměmi apod.)
- akční plány a pracovní programy (akční plán „Skills and Mobility“). (KÖNIG, LACINA, 2004)

1.1.2 Utváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání

Důležitý mezník v průběhu utváření současné podoby evropského vysokoškolského vzdělávání představoval **Boloňský proces**. Boloňský proces zahrnuje výsledky řady jednání ministrů školství jednotlivých zemí, jež si kladly za cíl vytvořit Evropský prostor vysokoškolského vzdělávání (EHEA) do roku 2010. (EURYDICE, 2010)

V roce 1998 se sešli ministři školství Francie, Německa, Itálie a Velké Británie, aby podepsali tzv. Sorbonnskou deklaraci s cílem zlepšit transparentnost svých vysokoškolských systémů a zjednodušit uznávání kvalifikací prostřednictvím srovnatelného systému vysokoškolských titulů. Cílem bylo také zvýšení mobility studentů, pedagogů a výzkumných pracovníků v Evropě, stejně tak jako vytvoření dvoustupňového systému (později třístupňového) vysokoškolského studia. (EURYDICE, 2010)

Na Sorbonnskou deklaraci navázala tzv. Boloňská deklarace podepsána v roce 1999 ministry školství 29 evropských zemí, v níž potvrdili svůj záměr a stanovili prostředky pro dosažení EHEA do roku 2010. Těmito prostředky bylo vytvoření akčního plánu pro zavedení dvoustupňového systému vysokoškolského vzdělávání, zavedení kreditového systému, který by zároveň podpořil zvýšení mobility studentů, pedagogů a výzkumných pracovníků. Boloňská deklarace také uznala nutnost spolupráce v oblasti kvality vysokého školství. (EURYDICE, 2010)

Na dalších pravidelných konferencích (2001 Praha, 2003 Berlín, 2005 Bergen, 2007 Londýn, 2009 Louvain-la-Neuve, 2010 Budapešť a Vídeň, 2012 Bukurešť) se jednotlivé cíle dále rozšiřovaly a konkretizovaly a k dohodě přistupovaly další státy.

Hlavním výstupem z Pražské konference, které se zúčastnilo již 33 zemí, bylo zaměření se na tyto tři oblasti: Rozvoj celoživotního učení, zapojení vysokoškolských institucí a studentů do Boloňského procesu a zvýšení atraktivnosti evropského vysokého školství. (EURYDICE, 2010)

Na Berlínské konferenci v roce 2003, které se zúčastnilo 40 zemí, se ministři školství zaměřili na konkrétní priority pro následující dva roky: Implementace prvních dvou stupňů studia, zavedení dodatku k diplomu, který od roku 2005 zdarma obdrží každý absolvent, zavedení doktorského studia jako třetího stupně studia a snadnější uznávání

částí i celého studia. Zároveň byla zdůrazněna důležitost synergie mezi EHEA a Evropským výzkumným prostorem. (EURYDICE, 2010)

V době konference v Bergenu v roce 2005 bylo do Boloňského procesu začleněno již 45 zemí. Ministři školství pokračovali v kladení důrazu na implementační stránku a nijak nerozšiřovali rozsah priorit. Větší důraz byl pouze kladen na zlepšení uznávání formálního i neformálního vzdělávání a uznávání kvalifikací. (EURYDICE, 2010)

Do roku 2007, kdy se uskutečnila Londýnská konference, bylo dosaženo velkého pokroku v procesu realizace EHEA. Ukázalo se, že zúčastněné země dosáhly značného pokroku v oblasti zvýšení transparentnosti svých vzdělávacích systémů či uznávání dosaženého vzdělání. Avšak stále existovaly oblasti, které bylo třeba vylepšit. Jednalo se zejména o mobilitu studentů, pedagogů a výzkumných pracovníků, uznávání kvalifikací a částí studia. (EURYDICE, 2010)

Na konferenci v Nové Lovani v roce 2009 bylo uvedeno, že Boloňský proces bude pokračovat i po roce 2010 s následujícími prioritami: Poskytovat rovné příležitosti pro kvalitní vzdělávání a umožnit přístup k vysokému vzdělání také studentům ze znevýhodněných skupin. Do roku 2020 by mělo alespoň 20 % absolventů v EHEA strávit část svých studií nebo odborné přípravy v zahraničí. Dále by měla být rozšířena účast na celoživotním učení a podpořena zaměstnatelnost. (EURYDICE, 2010)

Budapešťsko-vídeňská deklarace z března 2010 oficiálně zahájila EHEA, který byl nastíněn v Boloňské deklaraci roku 1999. Hovoří o značném pokroku, kterého bylo doposud dosaženo, ale také o nutnosti nadále pracovat na dříve stanovených cílech.¹

V roce 2012 se uskutečnila konference v Bukurešti. Byla zdůrazněna potřeba nadále investovat do evropského vysokého školství, poskytovat možnost vzdělání pro všechny či dále pracovat na rozvoji transparentnosti vzdělávacích systémů jednotlivých zemí, což bude přispívat k jednoduššímu uznávání kvalifikací. Mimo jiné byly stanoveny priority v oblasti vzdělávání a odborné přípravy pro léta 2012 - 2015.²

¹ Evropská unie. *Boloňský proces: vytvoření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání* [online]. 2010-04-09, [cit. 2013-03-05]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11088_cs.htm>.

² Bologna Process. *Ministerial Conference, Bucharest 2012* [online]. 2012, [cit. 2013-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.ehea.info/Uploads/%281%29/Bucharest%20Communique%202012%281%29.pdf>>.

Důraz na vzdělávání a jeho důležitost v hospodářském růstu a konkurenceschopnosti byla zmíněna v rozvojové strategii EU známé jako **Lisabonská strategie**, která byla vyhlášena v roce 2000. Na jejím základě přijali ministři členských států EU odpovídající za vzdělávání a odbornou přípravu v roce 2002 tyto tři strategické cíle, které se staly pilířem pro aktivity EU v oblasti vzdělávání:

- zlepšení kvality a efektivity systémů vzdělávání a odborné přípravy v EU,
- zajištění přístupu ke vzdělávání a odborné přípravě všem občanům,
- otevření systému vzdělávání a odborné přípravy okolnímu světu. (Národní ústav odborného vzdělávání, 2008)

Tyto strategické cíle měly do roku 2010 pomoci EU dosáhnout úrovně nejvyspělejší znalostní ekonomiky světa. Tento postup získal název „Vzdělávání a odborná příprava 2010“ (ET 2010). (MŠMT, 2010)

Evropská spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy probíhá od roku 2002 podle tzv. **Kodaňského procesu**, v rámci kterého si zúčastněné země a země EU stanovují každé dva roky konkrétní cíle, kterých chtějí v oblasti vzdělávání dosáhnout. Cílem Kodaňského procesu je zlepšit výkonnost, kvalitu a přitažlivost odborného vzdělávání a přípravy v Evropě prostřednictvím posílené spolupráce na evropské úrovni.³

1.1.3 Vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020

V průběhu českého předsednictví v Radě EU byl ministry školství všech států EU přijat dokument Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě (ET 2020 - Education and Training 2020). Tento dokument udává strategické směry a cíle v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, kterých by mělo být dosaženo v průběhu let 2010 až 2020. Program ET 2020 navazuje na program Vzdělávání a odborná příprava 2010 (ET 2010), jenž byl na základě Lisabonské strategie, schválené v roce 2000, přijat v první polovině roku 2002. (MŠMT, 2010)

Hlavním cílem programu ET 2020 je podporovat členské státy EU v rozvoji jejich systémů vzdělávání a odborné přípravy a být jim přínosem a oporou. Občanům všech

³ Evropská unie. *Kodaňský proces: posílená evropská spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy* [online]. 2011-04-08, [cit. 2013-03-19]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/vocational_training/ef0018_cs.htm>.

členských zemí by mělo být díky těmto systémům umožněno lépe realizovat svůj potenciál a měla by být zajištěna udržitelná hospodářská prosperita a zaměstnatelnost, stejně jako sociální soudržnost, aktivní občanství a mezikulturní dialog. (MŠMT, 2010)

Vedle vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020 uvádí program ET 2020 čtyři strategické cíle, které odpovídají komplexnímu zaměření na celoživotní učení:

- realizace celoživotního učení a mobility v učení,
- zlepšení kvality a efektivity vzdělávání a odborné přípravy,
- podpora spravedlivosti, sociální soudržnosti a aktivního občanství,
- zlepšení kreativity a inovace, včetně podnikatelských schopností, na všech úrovních vzdělávání a odborné přípravy. (MŠMT, 2010)

Strategický rámec definuje principy evropské spolupráce, resp. základní pravidla a procesy, jako jsou otevřené metody koordinace, propojení se souvisejícími oblastmi – zejména s Kodaňským procesem v oblasti odborného vzdělávání a Boloňským procesem ve vysokém školství, dále zdůrazňuje vazby na ostatní politiky (zejména výzkum, zaměstnanost), nutnost spolupráce s mezinárodními organizacemi a se třetími zeměmi apod. Strategický rámec ET 2020 vymezuje v neposlední řadě také evropské referenční ukazatele (European benchmarks). Tyto ukazatele představují cílové hodnoty průměrných výsledků všech zemí EU ve společných prioritních oblastech, kterých by mělo být dosaženo do roku 2020. (MŠMT, 2010)

Dalším významným krokem EU v oblasti vzdělávání s ohledem na budoucí vývoj je přijetí Komuniké z Brugg z prosince 2010. Cílem je oživení evropské spolupráce v odborném vzdělávání. Dokument obsahuje soubor krátkodobých a dlouhodobých cílů, kterých je třeba dosáhnout pro posílení, zkvalitnění a zatraktivnění evropské spolupráce v odborném vzdělávání v letech 2011 až 2020.⁴

1.1.4 Instituce ve vzdělávací politice Evropské unie

Na činnosti v oblasti vzdělávání a odborné přípravy se podílejí všechny orgány a grémia EU. V rámci Evropské komise působí Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu, jež si klade za cíl propagovat celoživotní vzdělávání. Činnost Generálního ředitelství je rozdělena na dvě části: první je politická koordinace s členskými státy a druhá

⁴ Národní ústav odborného vzdělávání. *Budoucnost vzdělávání v EU* [online]. © 2008 [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: < <http://www.nuov.cz/budoucnost-vzdelavani-v-eu>>.

představuje realizaci programů celoživotního vzdělávání. V Evropském parlamentu se oblastí vzdělávání zabývá Výbor pro kulturu a vzdělávání a také Výbor pro zaměstnanost a sociální záležitosti, který působí v oblasti odborné přípravy. V Radě EU působí Výbor pro vzdělávání, mládež a kulturu, který připravuje podklady především pro jednání Rady EU, která se zabývá otázkou vzdělávání na schůzkách ministrů školství členských států.⁵

Dále byly v oblasti vzdělávání vytvořeny dvě specializované agentury, a to Evropské středisko pro rozvoj odborného vzdělávání (CEDEFOP) a Evropská nadace odborného vzdělávání (ETF – European Training Foundation). CEDEFOP je agenturou úzce spolupracující s Evropskou komisí, vládami členských zemí, zástupci zaměstnavatelských organizací, výzkumnými ústavy a odborníky z praxe. CEDEFOP bylo založeno v roce 1975 nařízením Rady a sídlí v Soluni. Jeho posláním je poskytovat nejnovější informace z oblasti odborného vzdělávání, podporovat tvorbu a uplatňování evropských politik v oblasti odborného vzdělávání a přípravy, provádět analýzy a výzkum v této oblasti.⁶

ETF sídlí v Turíně a působí v rámci politik vnějších vztahů EU. Pomáhá partnerským zemím modernizovat systémy vzdělávání a odborné přípravy a podporovat přístup k celoživotnímu učení, rozvoj dovedností a tím i rozvoj lidského kapitálu.⁷

Eurydice (Information Network on Education in Europe) vznikla v roce 1980 jako jeden ze strategických nástrojů Evropské komise pro podporu evropské spolupráce v oblasti vzdělávání. Eurydice je informační síť, která sbírá, sleduje, zpracovává a šíří informace o vzdělávacích systémech a vzdělávací politice v celé Evropě.⁸

⁵ Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Evropská spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě. (Education and Training 2020)* [online]. 2006-2012, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani>>.

⁶ Evropská unie. *Agentura EU. CEDEFOP* [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/cedefop/index_cs.htm>.

⁷ Evropská unie. *Agentura EU. ETF* [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/etf/index_cs.htm>.

⁸ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Eurydice* [online]. 2007-2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=573&>.

1.2 Programy Evropské unie na podporu vzdělávání a mobility

Vzdělávací programy EU představují nástroje, kterými EU podporuje spolupráci nejen mezi jednotlivými státy, ale i vzdělávacím sektorem a podnikovou sférou či výzkumem a vývojem. Programy EU umožňují studentům a akademickým pracovníkům strávit část studia a odborné přípravy v jiných zemích, a tím přispívají k růstu osobního potenciálu a ekonomickému rozvoji EU. EU zavedla akční program v oblasti celoživotního učení pro období od 1.1 2007 do 31.12 2013, jež si klade za cíl podporovat výměnu, spolupráci a mobilitu tak, aby se vzdělávací systémy a systémy odborné přípravy staly zárukou světové kvality, a to v souladu s cíli Lisabonské strategie.⁹

Díky Programu celoživotního učení neboli Lifelong Learning Programme (LLP) dochází k modernizaci a zvýšení atraktivnosti evropských vzdělávacích systémů a vybavování mladých lidí dovednostmi a znalostmi, které mohou získat především vlastní zkušeností v rámci pobytu v jiné zemi. LLP byl zaveden rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady 1720/2006/ES ze dne 15. listopadu 2006, které vstoupilo v platnost dne 14. prosince 2006.¹⁰

Program celoživotního učení se dělí na šest podprogramů, z nichž čtyři jsou odvětvové (schéma 1). Každý z nich je zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby účastníků, stejně tak jako na instituce poskytující či podporující vzdělávání a odbornou přípravu.

⁹ Evropská unie. *Program celoživotního učení 2007 – 2013* [online]. 2009-01-29, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11082_cs.htm>.

¹⁰ Evropská unie. *Program celoživotního učení 2007 – 2013* [online]. 2009-01-29, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11082_cs.htm>.

Schéma 1: Jednotlivé podprogramy Programu celoživotního učení

4 odvětvové programy			
COMENIUS	ERASMUS	LEONARDO DA VINCI	GRUNDTVIG
Předškolní a školní vzdělávání až do úrovně ukončení středního vzdělávání	Vysokoškolské vzdělávání a odborné vzdělávání na vysokoškolské úrovni	Odborné vzdělávání a odborná příprava	Vzdělávání dospělých a celoživotní učení
<p>PRŮŘEZOVÝ PROGRAM se skládá se ze 4 hlavních činností:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spolupráce a inovace politik, - podpora studia jazyků, - informační a komunikační technologie, - šíření a využívání výsledků v oblasti celoživotního učení. 			
<p>Program JEAN MONNET zahrnuje akce Jean Monnet a provozní granty pro evropské instituce.</p>			

Zdroj: *Zpráva o účasti České republiky v Programu celoživotního učení 2007 – 2011*. Praha: Dům zahraničních služeb, 2011. ISBN 978-80-87335-30-7.

1.2.1 Comenius

Program Comenius, jako součást LLP, je zaměřen na předškolní a školní vzdělávání. Mohou se ho tedy zúčastnit mateřské školy, základní školy a střední školy. Hlavním cílem programu je pomáhat mladým lidem osvojit si nezbytné znalosti a dovednosti pro jejich osobní rozvoj, budoucí zaměstnání a aktivní účast v evropských záležitostech a dále rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi a pedagogickými pracovníky týkající se rozmanitosti evropských kultur a jazyků. (ROVNÁ, 2000)

Operativní cíle programu:

- zlepšení kvality a zvýšení objemu mobility žáků, stejně jako pedagogických pracovníků v členských státech EU,
- zlepšení kvality a zvýšení objemu partnerství mezi školami v členských státech EU, aby se společných vzdělávacích činností během trvání programu zúčastnily alespoň 3 miliony žáků,
- podpora studia moderních cizích jazyků,
- podpora rozvoje inovačního obsahu, služeb, pedagogik a praxe založených na informačních a komunikačních technologiích v oblasti celoživotního učení,

- zvýšení kvality a evropského rozměru vzdělávání učitelů,
- zlepšování pedagogických přístupů a vedení škol.¹¹

Komu je program určen:

- žákům a studentům od mateřských škol až po střední školy,
- školám zařazeným v rejstříku škol a školských zařízení MŠMT,
- vysokým školám, které vzdělávají budoucí učitele,
- učitelům a dalším pracovníkům škol,
- asociacím, neziskovým a nevládním organizacím zapojených do školního vzdělávání a zástupcům těchto institucí,
- výzkumným centřům a institucím, které se zabývají problematikou celoživotního učení,
- institucím, které zajišťují poradenství a servis. (ROVNÁ, 2000)

1.2.2 Erasmus

Program Erasmus je zaměřen na mobilitu a spolupráci ve vysokoškolském vzdělávání v Evropě a je nejrozšířenějším programem evropské spolupráce v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Umožňuje vysokoškolským studentům, pedagogům a pracovníkům na základě institucionálních smluv pracovat na rozvoji společných projektů, uskutečňovat studijní i pracovní pobyty v zahraničí či rozvíjet nové kurzy. V rámci tohoto programu spolupracují vybrané vysoké školy a instituce zemí EU, ESVO (Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko) a kandidátských zemí EU. (BRDEK, VYCHOVÁ, 2004)

Nejrozšířenější a nejvíce finančně podporovanou aktivitou v rámci tohoto programu je mobilita studentů. Studenti mohou získat grant na studium v jiné zemi v rámci EU, a to na dobu od 3 do 12 měsíců. Učitelé mohou být finančně podporováni v rámci výměny pedagogů, společné přípravy studijních programů nebo intenzivních programů. (BRDEK, VYCHOVÁ, 2004)

¹¹ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *O programu Comenius* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=19>.

Hlavní cíle programu:

- zvýšení kvality a objemu mobility studentů a zaměstnanců v rámci Evropy,
- zvýšení kvality a objemu multilaterální spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi v Evropě,
- zvýšení kvality a objemu multilaterální spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi a podniky v Evropě.¹²

Program Erasmus je určen pro:

- vysokoškolské studenty, kteří chtějí studovat či pracovat v zahraničí,
- vysokoškolské pedagogy a školitele z podniků, kteří chtějí vyučovat v zahraničí,
- vysokoškolské pracovníky, kteří mají zájem o vzdělávání v zahraničí.¹³

Do programu Erasmus se mohou zapojit jednak instituce, kterými jsou vysoké školy, vybrané vyšší odborné školy a zprostředkovatelské organizace a jednak jednotlivci, kterými jsou studenti, pedagogové a další zaměstnanci vysokoškolských institucí.¹⁴

Program Erasmus byl schválen v červnu 1987 jako samostatný program EU se zaměřením na mobilitu studentů. Je považován za nejznámější a nejpopulárnější vzdělávací program EU. V prvním roce se do programu zapojilo 11 zemí a zahraničního studijního pobytu se zúčastnilo 3 244 studentů. V roce 1995 se Erasmus stal součástí rámcového vzdělávacího programu Socrates. Postupně docházelo o rozšiřování aktivit v rámci tohoto programu o mobilitu učitelů a projekty mezinárodní spolupráce mezi vysokými školami. V lednu 2000 byl Socrates nahrazen programem s názvem Socrates II. Od roku 2007 je program Erasmus součástí nového Programu celoživotního učení schváleného na období 2007 – 2013. (Národní agentura pro evropské vzdělávací programy, 2008)

¹² Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Erasmus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=34&>.

¹³ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Erasmus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=34&>.

¹⁴ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Erasmus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=34&>.

Aktivity programu Erasmus mohou být rozděleny na aktivity decentralizované a aktivity centralizované. Decentralizované aktivity zahrnují činnost přijímání žádostí, hodnocení, výběr a přidělování finančních prostředků. Tyto činnosti spadají do kompetencí národních agentur každé země zapojené do LLP. Centralizované aktivity spravují proces přijímání žádostí o projekty, jejich hodnocení a výběr projektů a přidělování finančních prostředků. Tento proces je řízen Výkonnou agenturou Evropské komise (EACEA) v Bruselu.¹⁵

V rámci decentralizované aktivity umožňuje program Erasmus následující:

- mobilita studentů na studijní pobyty – možnost studia na zahraniční vysoké škole v délce 3 – 12 měsíců,
- mobilita studentů na pracovní stáže – možnost práce v zahraniční organizaci v délce 3 – 12 měsíců,
- mobilita zaměstnanců na výukové pobyty – možnost odborného školení v zahraniční organizaci v délce 1 – 6 týdnů,
- organizace mobilit – možnost získání finančních prostředků pro VŠ, VOŠ či zprostředkovatelské organizace, které realizují minimálně jeden z typů mobilit,
- intenzivní programy – zahrnují projekty krátkých studijních programů, kterých se účastní učitelé a studenti domácí i zahraniční školy,
- intenzivní jazykové kurzy – zahrnují jednak jazykové kurzy méně používaných jazyků určených pro studenty programu Erasmus, kteří v rámci svého pobytu v zahraničí tyto jazyky používají a jednak intenzivní kurzy českého jazyka pro zahraniční studenty programu Erasmus, kteří přijíždí do ČR studovat či pracovat.¹⁶

Centralizované aktivity:

- multilaterální projekty Erasmus – projekty podporující spolupráci vysokoškolských institucí navzájem či s jinými zúčastněnými stranami,

¹⁵ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus- aktivity* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=37>.

¹⁶ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus- aktivity* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=37>.

- akademické sítě Erasmus – aktivity mající za cíl podporovat evropskou spolupráci a inovaci týkající se konkrétních tematických oblastí,
- doprovodné aktivity – cílem je podporovat aktivity, které nejsou oprávněné v rámci hlavního programu Erasmus, ale přispívají k dosažení jeho cílů.¹⁷

Podmínky pro vysílané studenty

Student, který vyjíždí na studijní či pracovní pobyt do zahraničí, může být občanem jakékoliv země, ale musí studovat v České republice v akreditovaném studijním programu. Musí být zapsán do akreditovaného bakalářského, magisterského či doktorského studijního programu na vysoké škole anebo musí být zapsán ke studiu na vyšší odborné škole. Student může být zapsán buď v prezenční formě studia, kombinované či distanční, a to minimálně ve druhém roce svého studia.¹⁸

Podmínky zahraničního pobytu studenta

Minimální délka zahraničního pobytu jsou 3 měsíce, maximální délka je 12 měsíců, přičemž pobyt musí být realizován na základě bilaterální smlouvy mezi institucemi, které vlastní Erasmus University Charter. Student musí nadále zůstat studentem domácí vysoké školy, nesmí tedy své studium přerušit či ukončit. Na zahraniční instituci student neplatí žádné poplatky za výuku, zkoušky, přístup do knihoven nebo laboratoří, ale zahraniční instituce může požadovat zaplacení nepatrných částek např. za členství ve studentských uniích či za fotokopie. Před odjezdem do zahraničí musí být studentovi schválen a podepsán plán studia na zahraniční instituci. Po návratu musí student doložit potvrzení o délce studia a výpis výsledků zkoušek. Studijní pobyt Erasmus je studentovi domácí univerzitou plně uznán, jestliže splnil všechny předepsané povinnosti.¹⁹

¹⁷ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus- aktivity* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=37&>.

¹⁸ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus – studijní pobyt* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=40&>.

¹⁹ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus – studijní pobyt* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=40&>.

Opakovaný výjezd na mobilitu studentů v programu Erasmus

Podmínky opakovaného výjezdu na mobilitu studentů byly stanoveny Evropskou komisí. Říkají, že každý student má právo vyjet pouze jedenkrát na studijní pobyt Erasmus na zahraniční instituci, stejně tak jako na pracovní stáž Erasmus v zahraničním podniku, a to během celého svého studia na vysoké či vyšší odborné škole. Maximální délka pobytu v rámci programu Erasmus je 24 měsíců.²⁰

Finanční prostředky programu Erasmus

Finanční prostředky určené pro realizaci aktivit v rámci programu Erasmus jsou čerpány ze dvou zdrojů. Základním zdrojem financování jsou finanční prostředky EU, které jsou jednotlivým školám přerozdělovány prostřednictvím Národních agentur. Národní agentury rozhodují, zda poskytnou vyšší stipendium nižšímu počtu studentů či nižší stipendium vyššímu počtu studentů. Musí však respektovat cílovou částku pro stipendia, která byla jednotlivým zemím určena Evropskou komisí. Doplnkovým zdrojem financování jsou finanční prostředky státního rozpočtu jednotlivých zúčastněných zemí (např. finanční prostředky státního rozpočtu ČR). Tyto finance jsou přerozdělovány Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy a jsou přístupné pouze pro veřejné vysoké školy. Aktivity soukromých vysokých škol a vyšších odborných škol v rámci programu Erasmus jsou plně financovány z prostředků EU. (Národní agentura pro evropské vzdělávací programy, 2008)

Finanční zajištění zahraničního pobytu

Každý student obdrží určitou výši stipendia od vysílající instituce. Tato výše je studentovi sdělena písemně ve finanční dohodě, která je uzavřena před zahájením pobytu v zahraničí. Stipendium se vyplácí formou paušální částky každý měsíc pobytu v zahraničí. Cílem finanční podpory není pokrýt veškeré náklady na zahraniční pobyt studenta, ale pouze na tyto náklady v dostatečné výši přispívat.²¹

²⁰ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus – studijní pobyt* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=40>.

²¹ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus – studijní pobyt* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=40>.

1.2.3 Leonardo da Vinci

Program Leonardo da Vinci je zaměřen na rozvoj inovativních činností pro zlepšení kvality odborného vzdělávání a obohacení výukových metod v této oblasti. Přispívá ke zvyšování průhlednosti informačních a poradenských systémů, k uznávání kompetencí a kvalifikací a k posilování evropského rozměru.

Specifické cíle programu:

- podpora účastníků odborné přípravy a jiných vzdělávacích aktivit v získávání vědomostí, dovedností a kvalifikací, které podpoří jejich osobní rozvoj, zaměstnatelnost a účast na evropském trhu práce,
- zvyšování kvality a inovace v systémech, institucích a postupech odborného vzdělávání a přípravy,
- zvyšování přitažlivosti odborného vzdělávání.²²

1.2.4 Grundtvig

Program Grundtvig je v rámci LLP zaměřený na výukové a vzdělávací potřeby dospělých a na další formy celoživotního vzdělávání. Dále je zaměřen na instituce a organizace podporující nebo nabízející toto vzdělávání. (BRDEK, VYCHOVÁ, 2004)

Hlavní cíle programu:

- zvýšení kvality a dostupnosti mobility dospělých ve všech formách vzdělávání v Evropě a zvýšení objemu této mobility,
- zvýšení kvality a objemu spolupráce institucí zaměřených na vzdělávání dospělých,
- podpora osob ze sociálně slabých skupin a osob v krajních sociálních podmínkách v oblasti poskytování alternativní příležitosti vzdělávání,
- podpora rozvoje inovačních postupů v oblasti vzdělávání dospělých,
- zkvalitnění odborné přípravy osob působících v oblasti vzdělávání dospělých,

²² Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *O programu Leonardo da Vinci* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=62&>>.

- podpora rozvoje inovačního obsahu, metod a praxe založených na informačních a komunikačních technologiích pro rozšiřování poznatků a zkušeností v oblasti celoživotního učení.²³

Komu je program určen:

- osobám zapojeným do vzdělávání dospělých,
- institucím a organizacím zapojeným do vzdělávání dospělých,
- pedagogům a jiným pracovníkům v těchto institucích,
- institucím působících ve vzdělávání dospělých od počáteční nebo další odborné přípravy pracovníků,
- asociacím a zástupcům subjektů participujících na vzdělávání dospělých včetně asociací pedagogů a účastníků vzdělávání dospělých,
- subjektům a osobám, které jsou zodpovědné za metody, postupy a formy vzdělávání dospělých na místní, regionální a nadnárodní úrovni,
- výzkumným centřům a subjektům, které se zabývají vzděláváním dospělých,
- podnikům, neziskovým organizacím, dobrovolnickým organizacím a nevládním organizacím,
- vysokoškolským institucím.²⁴

1.2.5 Průřezový program

Průřezový program je zaměřen zvláště na činnosti, které sahají nad rámec odvětvových programů. Skládá se z následujících čtyř klíčových aktivit z oblasti celoživotního učení:

- politická spolupráce a inovace,
- podpora studia jazyků,
- rozvoj inovačního obsahu, služeb, postupů a pedagogik na základě informačních a komunikačních technologií,

²³ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Grundtvig* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=63&>.

²⁴ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Grundtvig* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=63&>.

- šíření a využívání výsledků akcí podporovaných podle tohoto programu a předchozích souvisejících programů, stejně tak jako výměna osvědčených postupů.²⁵

Zvláštní cíle programu:

- podpora evropské spolupráce v oblastech, které pokrývají dva a více odvětvových podprogramů,
- podpora kvality a transparentnosti vzdělávacích systémů členských států, stejně tak jako odborné přípravy.²⁶

Operativní cíle programu:

- podpora spolupráce v oblasti celoživotního učení na evropské úrovni,
- zvýšení přísunu srovnatelných statistik, údajů a analýz pro podchycení vývoje politiky celoživotního učení a sledování pokroků v plnění cílů a úkolů celoživotního vzdělávání a zdůrazňovat oblasti, kterým je potřeba věnovat zvláštní pozornost,
- podpora studia jazyků, jakož i jazykové rozmanitosti v jednotlivých členských státech,
- podpora rozvoje inovačního obsahu, služeb, pedagogik a praxe, které jsou založené na informačních a komunikačních technologiích,
- zajištění náležitého uznávání, demonstrování a provádění výsledků programu v širokém měřítku.²⁷

²⁵ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Průřezový program* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=78&>.

²⁶ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Průřezový program* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=78&>.

²⁷ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Průřezový program* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=78&>.

1.2.6 Jean Monnet²⁸

Program Jean Monnet, jako součást LLP, je zaměřen na podporu výzkumu, výuky a diskuze v oblasti studií evropské integrace na úrovni vysokoškolského vzdělávání. Program byl zahájen v roce 1990 s cílem zlepšit povědomí a znalosti o evropské integraci mezi studenty, akademickými pracovníky a občany na celém světě.

Specifické cíle programu:

- podněcování výuky a výzkumné činnosti v oblasti studií evropské integrace,
- podpora existence institucí a sdružení zabývajících se otázkou evropské integrace, vzděláváním a odbornou přípravou v evropské perspektivě.

Operativní cíle programu:

- zvyšování kvality výuky, výzkumu a reflexe ve studiích evropské integrace v rámci EU i mimo ni,
- zvyšování povědomí a širě znalostí o evropské integraci mezi specializovanými akademickými pracovníky a evropskými občany,
- podpora evropských institucí, které se zabývají otázkou evropské integrace,
- podpora existence kvalitních evropských institucí a sdružení, které se zabývají oblastí vzdělávání a odborné přípravy.

Komu je program určen:

- vysokoškolským institucím v rámci EU, ale i institucím mimo ni, které jsou uznávané ve svých zemích,
- institucím a výzkumným střediskům, sdružením profesorů a výzkumným pracovníkům,
- evropským sdružením, která jsou aktivní v oblasti vzdělávání a odborné přípravy na evropské úrovni.

²⁸ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Jean Monnet* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=83>.

1.2.7 Erasmus Mundus II (2009 – 2013)

Program Erasmus Mundus II (2009 – 2013) navazuje na program Erasmus Mundus I pro období 2004 – 2008. Program podporuje spolupráci a mobilitu v oblasti vysokoškolského vzdělávání. Jeho cílem je zlepšování kvality evropského vysokoškolského vzdělávání a podpora mezikulturního porozumění na základě spolupráce se třetími zeměmi. Program podporuje tvorbu studijních programů na postgraduální úrovni, realizaci projektů s cílem zvýšit přitažlivost evropského vysokoškolského vzdělávání, partnerství se třetími zeměmi pro všechny úrovně studia a udělování stipendií nadaným studentům. Program je otevřen všem zemím světa. Mohou se do něj zapojit vysokoškolské instituce z evropských i mimoevropských zemí, organizace aktivní v oblasti vysokoškolského vzdělávání, výzkumné organizace, studenti různých úrovní vysokoškolského studia a akademičtí a výzkumní pracovníci.²⁹

Erasmus Mundus II (2009 – 2013) podporuje následující tři typy aktivit:

- společné programy Erasmus Mundus – tato oblast se zabývá realizací společných programů na magisterském a doktorském stupni studia a přidělováním individuálních stipendií,
- partnerství Erasmus Mundus – slouží k podpoře partnerství mezi evropskými vysokoškolskými institucemi a vysokoškolskými institucemi z mimoevropských zemí, stejně tak jako k posílení strukturované spolupráce, výměny a mobility a systému stipendií,
- propagace evropského vysokého školství – zabývá se projekty, které jsou zaměřené na zvýšení přitažlivosti Evropy jakožto studijní destinace s výbornou kvalitou vysokoškolského studia.³⁰

1.2.8 Mládež v akci

Program EU Mládež v akci, který probíhá mezi léty 2007 až 2013, je nejnovějším programem v oblasti vzdělávání zaměřeným na volnočasové aktivity mladých lidí.

²⁹ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus Mundus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=84>.

³⁰ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus Mundus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=84>.

Navazuje na předešlý program Mládež 2000 – 2006. Jeho posláním je podpora mezinárodních výměn mládeže, Evropské dobrovolné služby, iniciativ mládeže a aktivit zaměřených na rozvoj kvalifikace pracovníků s mládeží. Program je určen mladým lidem ve věku od 13 do 30 let, kteří mají trvalé bydliště v některé ze zemí programu či v některé z partnerských zemí. Na celé sedmileté období bylo do programu vloženo 885 milionů EUR, jež jsou určeny skupinám mladých lidí a neziskovým organizacím na realizaci projektů s následujícími cíli:

- podpora zapojení mladých lidí do společnosti,
- rozvoj tolerance a solidarity mezi mladými lidmi a přispět tak ke zvýšení sociální soudržnosti EU,
- podpora vzájemného porozumění mezi mladými lidmi různých národností,
- přispění k rozvoji systémů podporujících aktivity mladých lidí a kompetencí neziskových organizací působících v oblasti mládeže,
- podpora rozvoje evropské spolupráce v oblasti mládeže.³¹

1.2.9 Tempus IV (2007 – 2013)

Tempus IV (2007 – 2013) úspěšně navázal na programy Tempus I, II a III. Představuje program EU na podporu modernizace vysokého školství v partnerských zemích (z regionů východní Evropy, západního Balkánu, Středozemního moře a centrální Asie). Cílem je podpořit partnerské země v provádění reformy a modernizace vysokoškolských vzdělávacích systémů a dojít tak k vzájemné propojenosti vysokoškolských systémů vzdělávání s evropskými standardy, které vyplývají z Boloňského procesu a Lisabonské strategie.³²

Program Tempus byl zahájen v roce 1990 v zemích střední a východní Evropy. Tehdejšímu Československu, a později České republice, se dostalo velké podpory v oblasti vysokého školství. Po vstupu České republiky do EU v roce 2004 se českým

³¹ Program mládež v akci. *Program Evropské unie Mládež v akci* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.mladezvakci.cz/informace-o-programu/o-programu-mladez-v-akci/>>.

³² Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Tempus IV* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-25]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=85&>.

vysokým školám otevřela další cesta k rozšíření zahraniční spolupráce, možnosti získávat a předávat si své zkušenosti v rámci partnerských zemí.³³

Program Tempus IV (2007 – 2013) má následující cíle:

- podpořit reformu a modernizaci vysokého školství v partnerských zemích,
- zvýšit kvalitu vysokého školství v partnerských zemích,
- rozšířit kapacitu vysokoškolských institucí, zejména v oblasti mezinárodní spolupráce a neustálého procesu modernizace,
- posílit rozvoj lidských zdrojů,
- podpořit vzájemné porozumění a toleranci mezi lidmi a kulturami EU a v partnerských zemích.³⁴

³³ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Tempus IV* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-25]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=85>.

³⁴ Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Tempus IV* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-25]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=85>.

1.3 Hypotézy

S ohledem na dva stanovené cíle práce byly formulovány následující dvě hypotézy:

Cíl 1: Porovnat rozdíly v mobilitách studentů v České republice a v Německu v rámci programu Erasmus.

Hypotéza 1: Počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží v Německu je vyšší než v České republice.

Cíl 2: Porovnat rozdíly v mobilitách studentů na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov v rámci programu Erasmus.

Hypotéza 2: Počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží na Jihočeské univerzitě je vyšší než na Univerzitě Pasov.

1.4 Metodika práce

Stěžejními materiály pro vyhotovení této práce je odborná literatura, publikace a internetové odkazy. Z internetových portálů byly použity pro sběr informací k vypracování teoretické části zejména portály Evropské unie, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, Národního ústavu odborného vzdělávání a Národní agentury pro evropské vzdělávací programy.

Analýza dokumentů

Statistická data o mobilitě studentů v České republice a v Německu byla zjišťována zejména z internetových stránek Evropské komise. Údaje o mobilitě studentů na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov byly zpracovávány na základě statistik zveřejněných organizací DAAD, z výročních zpráv Jihočeské univerzity a na základě emailové komunikace s organizací DAAD. Jednalo se zejména o údaje týkající se počtu vyjíždějících studentů a akademických pracovníků na zahraniční pobyty a také údaje o cílových zemích těchto mobilit. Všechny zjištěné statistické údaje budou uspořádány a přehledně zpracovány do grafů v programu Microsoft Office Excel a následně vyhodnoceny. Výsledkem bude komparace mobilit českých a německých studentů jednak na příkladu České republiky a Německa, a také konkrétněji na příkladu Jihočeské univerzity a Univerzity Pasov.

Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bude provedeno u náhodně vybraných studentů Jihočeské univerzity, a to v případě, že nedojde k potvrzení hypotézy č. 2. Do dotazníkového šetření budou zahrnuti studenti ze všech fakult a všech ročníků. Dotazníky budou vypracovány prostřednictvím portálu Survio.cz a zjišťovány budou zejména údaje o míře mobility studentů, jejich spokojenosti a informovanosti ze strany univerzity. Pro rozšíření dotazníků mezi studenty budou použity sociální sítě a hromadné rozesílání dotazníků za pomoci studijních oddělení na jednotlivých fakultách. Výsledkem dotazníkového šetření bude stanovení možných příčin nižší účasti studentů Jihočeské univerzity na zahraničních mobilitách, než bylo očekáváno.

2 Aplikační část a diskuse výsledků

2.1 Program Erasmus v České republice a v Německu

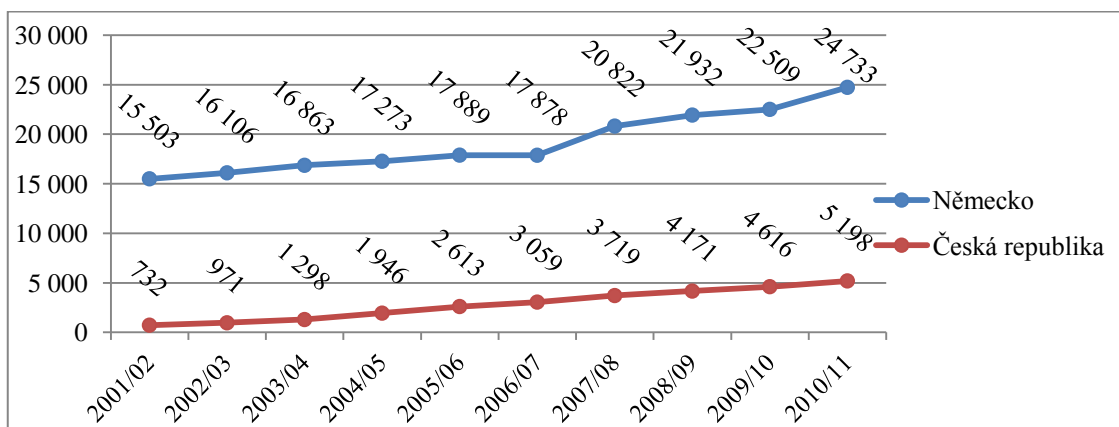
Následující kapitola se zabývá komparací statistických dat týkajících se programu Erasmus v České republice a v Německu za školní léta 2001/2002 – 2010/2011 (v případě zahraničních stáží, výše stipendií, podílu vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci a rozpočtu programu Erasmus jsou data uvedena za školní léta 2007/2008 – 2010/2011). Nechybí také mezinárodní srovnání programu Erasmus ve vybraných zemích, které slouží pro snadnější umístění České republiky a Německa na stupnici nejúspěšnějších zemí co se celkového počtu vyjíždějících studentů týče.

2.1.1 Studijní pobyty

Následující statistiky se týkají porovnání počtu přijíždějících a vyjíždějících studentů na zahraniční studijní pobyty Erasmus v obou vybraných zemích mezi školními léty 2001/2002 až 2010/2011.

Graf č. 1 uvádí počet zahraničních studentů, kteří přijeli do Německa a České republiky na krátkodobý studijní pobyt v rámci programu Erasmus mezi školními léty 2001/2002 až 2010/2011. Z grafu lze pozorovat výrazný rozdíl v počtu přijíždějících studentů mezi oběma zeměmi. Ve školním roce 2001/2002 přijelo do Německa 15 503 zahraničních studentů, zatímco v případě České republiky to bylo 732 studentů. Stejně tak velký rozdíl lze pozorovat v průběhu následujících let. Ve školním roce 2010/2011 přijelo do Německa 24 733 zahraničních studentů, v České republice studovalo 5 198 zahraničních studentů. Tyto rozdíly v počtu studentů jsou zřejmé vzhledem k celkovému množství vysokoškolských institucí účastnících se programu Erasmus v České republice a v Německu. V případě obou zemí lze pozorovat narůstající trend v počtu přijíždějících studentů. Pouze ve školním roce 2007/2008 klesl počet přijíždějících studentů do Německa ve srovnání s předcházejícím rokem o 11 studentů. V případě Německa došlo mezi léty 2001/2002 až 2010/2011 k nárůstu v počtu přijíždějících studentů o 9 230 (v průběhu 10 let se tedy počet přijíždějících studentů zvýšil více než 1,5 krát). V případě České republiky počet přijíždějících studentů vzrostl o 4 466 (počet studentů se zvýšil více než 7 krát).

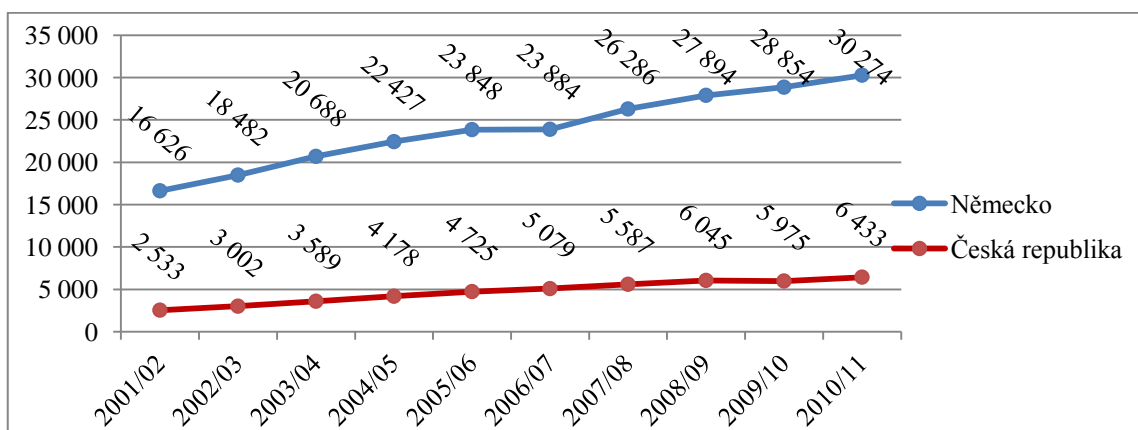
Graf 1: Počet příjezdějících studentů na studijní pobyty mezi školními léty 2001/2002 – 2010/2011

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

Graf č. 2 uvádí počty studentů, kteří vyjeli z dané země za účelem krátkodobého studijního pobytu v rámci programu Erasmus do zahraničí. Ve školním roce 2001/2002 vyjelo z Německa 16 626 studentů. Tento počet se do školního roku 2010/2011 zvýšil na 30 274 studentů (tento počet se téměř zdvojnásobil). Ve školním roce 2001/2002 vyjelo z České republiky celkem 2 533 studentů. Do školního roku 2010/2011 se tento počet zvýšil na 6 433 studentů (počet studentů se více než zdvojnásobil). U obou zemí docházelo k postupnému narůstání počtu vyjíždějících studentů. Pouze v případě České republiky došlo ve školním roce 2009/2010 k mírnému snížení o 70 studentů oproti předcházejícímu školnímu roku.

Graf 2: Počet vyjíždějících studentů na studijní pobyty mezi školními léty 2001/2002 – 2010/11

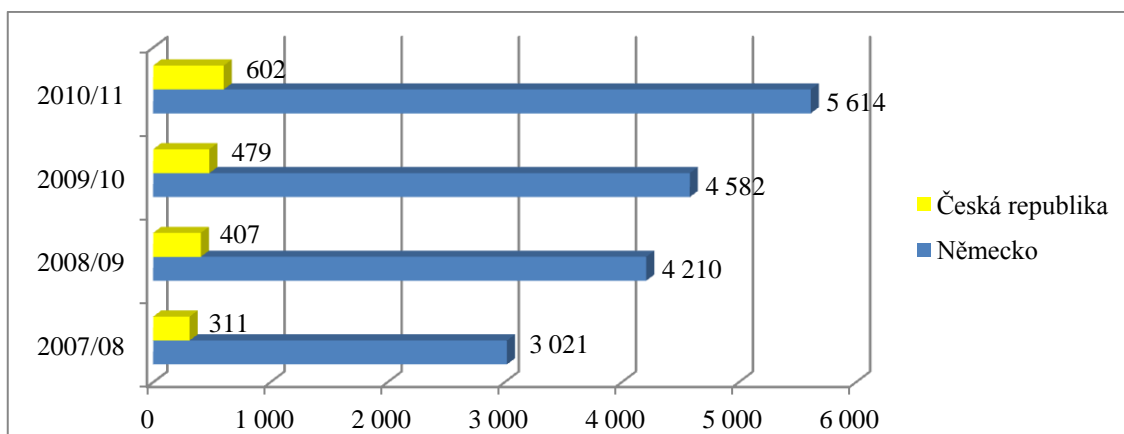
Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

2.1.2 Zahraniční stáže

Následující statistiky se týkají porovnání počtu příjezdějících a vyjíždějících studentů na zahraniční stáže Erasmus v obou vybraných zemích mezi školními léty 2007/2008 až 2010/2011.

V grafu č. 3 je zobrazen počet příjezdějících studentů na zahraniční stáž do České republiky a Německa mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011. Ve školním roce 2007/2008 přijelo za účelem zahraniční stáže do Německa 3 021 studentů. Počet stážistů se každým rokem navyšoval a ve školním roce 2010/2011 činil 5 614 studentů. Došlo tedy k navýšení počtu studentů o téměř dvojnásobek. V České republice vykonalo ve školním roce 2007/2008 zahraniční stáž 311 studentů. Tento počet se do školního roku 2010/2011 zvýšil o více než dvojnásobek na 602 studentů.

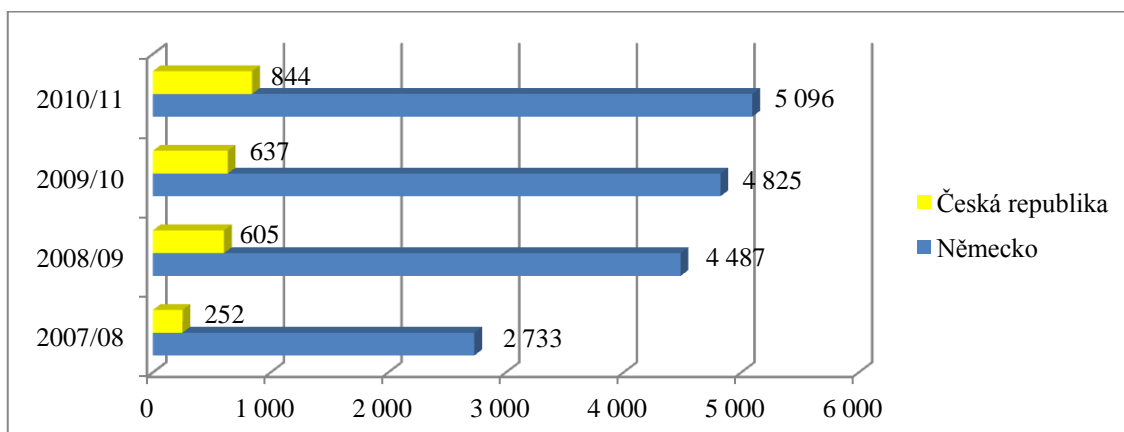
Graf 3: Počet příjezdějících studentů na zahraniční stáž mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

V grafu č. 4 je zobrazen počet vyjíždějících studentů na zahraniční stáž z Německa a z České republiky mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011. V případě Německa vycestovalo na zahraniční stáž ve školním roce 2007/2008 celkem 2 733 studentů. Do školního roku 2010/2011 se tento počet zvýšil o téměř dvojnásobek na 5 096. Z České republiky vyjelo ve školním roce 2007/2008 celkem 252 stážistů. Do školního roku 2010/2011 se jejich počet zvýšil téměř 3,5 krát na 844.

Graf 4: Počet vyjíždějících studentů na zahraniční stáž mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011

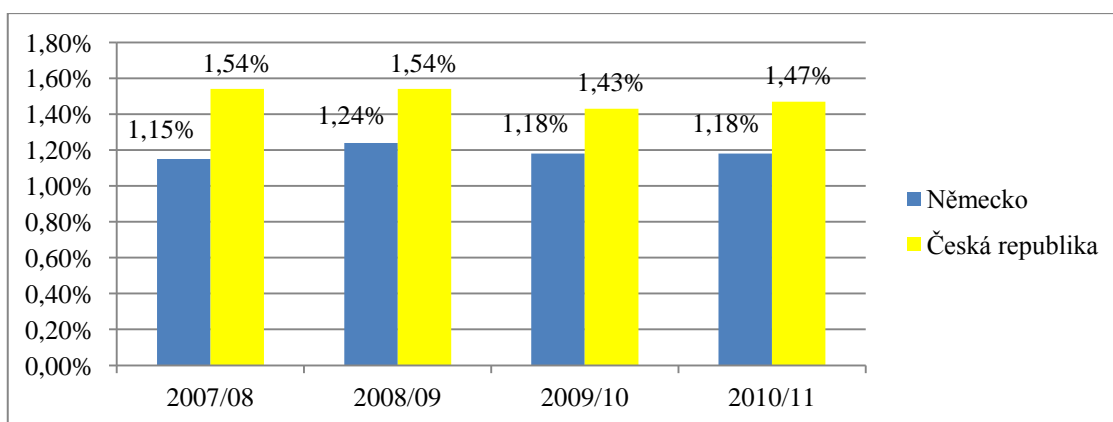

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

2.1.3 Podíl vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci

V grafu č. 5 je zobrazen podíl vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci v České republice a v Německu mezi školními léty 2007/2008 až 2010/2011. Podíl studentů se v obou zemích liší a lze vypočítat, že procento vyjíždějících studentů je v jednotlivých letech v České republice vždy vyšší než v Německu. Z České republiky ve školním roce 2007/2008 vyjelo studovat do zahraničí v rámci programu Erasmus 1,54 % studentů z celkové studentské populace, zatímco v Německu to bylo pouze 1,15 %. Stejně tak ve školním roce 2010/2011 byl podíl českých studentů účastnících se programu Erasmus vyšší (1,47 %) než podíl německých studentů (1,18 %).

Graf 5: Podíl vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011

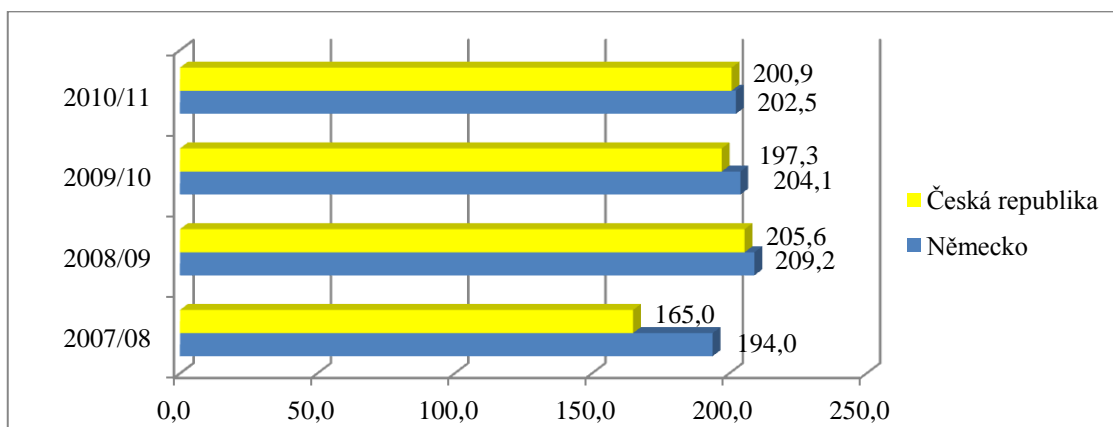
Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

2.1.4 Výše stipendií

Následující statistiky se týkají vývoje průměrné měsíční výše stipendia na studijní pobyty a zahraniční stáže v obou vybraných zemích mezi školními léty 2007/2008 až 2010/2011.

Graf č. 6 znázorňuje vývoj průměrné měsíční výše stipendia pro studijní pobyty v obou zemích. Na první pohled je patrné, že v případě Německa představovala výše stipendia vždy vyšší sumu nežli v případě České republiky. Výše stipendia nemá v Německu ani v České republice rostoucí charakter. V jednotlivých letech docházelo k nárůstu či k poklesu sumy stipendia. V obou případech se měsíční stipendium pohybovalo okolo 200 €.

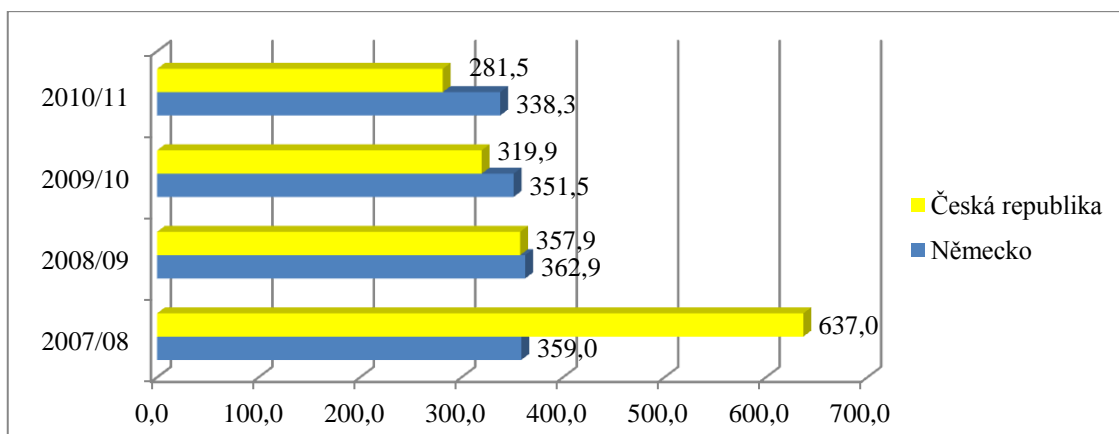
Graf 6: Průměrná měsíční výše stipendia pro studijní pobyty mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011 (v €)

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

Na grafu č. 7 je znázorněn vývoj průměrné měsíční výše stipendia pro zahraniční stáže v obou zemích. V obou případech má výše stipendia klesající charakter. Pouze v případě Německa došlo mezi školními léty 2007/2008 a 2008/2009 k zanedbatelnému nárůstu výše stipendia o 3 €. Důvod výrazně vyšší sumy stipendia poskytnuté ve školním roce 2007/2008 v České republice není znám. Autorka se domnívá, že tento jev může být spojen se zahájením nové finanční perspektivy EU na léta 2007 – 2013. Další skutečností je, že ve školním roce 2007/2008 vyjelo na zahraniční stáž podstatně méně studentů (252) nežli v následujících letech (605, 637, 844), proto mohlo být jednotlivým studentům přiděleno více finančních prostředků z celkového grantu Erasmus.

Graf 7: Průměrná měsíční výše stipendia pro zahraniční stáže mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011 (v €)

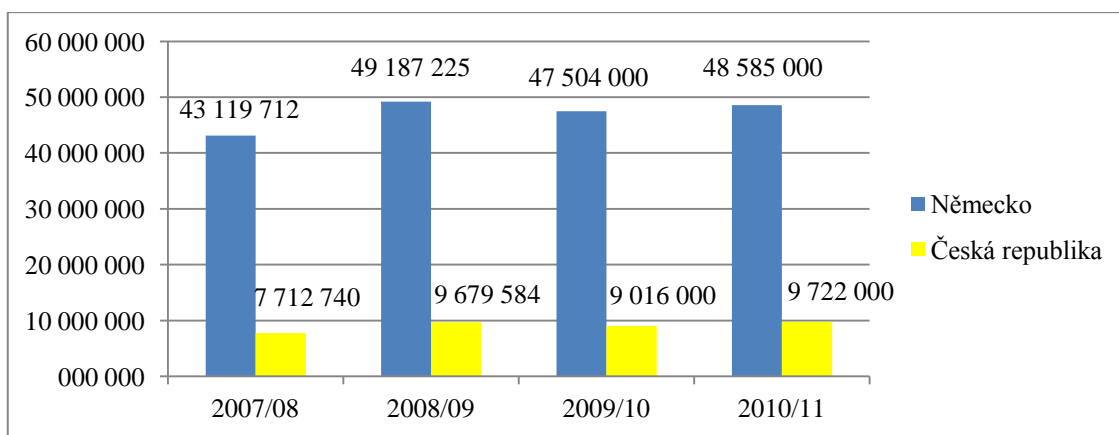

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

2.1.5 Rozpočet programu Erasmus

V následujícím grafu č. 8 je znázorněn rozpočet pro všechny mobility v rámci programu Erasmus v obou zemích mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011. K mírnému poklesu došlo u obou zemí ve školním roce 2009/2010. V případě Německa došlo k poklesu o 1 683 225 €. V případě České republiky se rozpočet snížil o 663 584 €. Ve školním roce 2010/2011 docházelo v obou případech k opětovnému nárůstu rozpočtu.

Graf 8: Rozpočet programu Erasmus pro všechny mobility mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011 (v €)

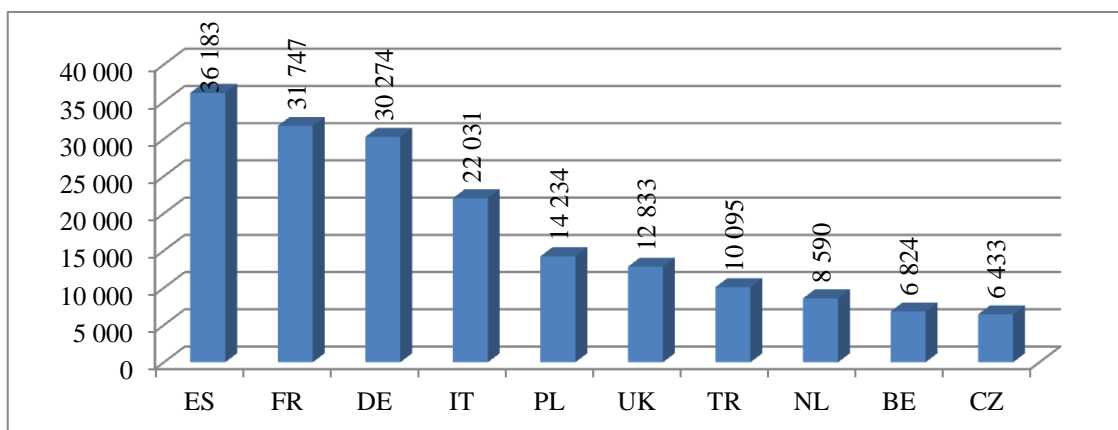
Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf, http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.

2.1.6 Mezinárodní srovnání

Následující statistiky jsou zaměřeny na mezinárodní porovnání počtu vyjíždějících a přijíždějících studentů na studijní pobyty ve vybraných zemích. Statistiky se vztahují ke školnímu roku 2010/2011. Cílem je seřadit vybrané země podle počtu vyjíždějících, resp. přijíždějících studentů a demonstrovat úspěšnost České republiky a Německa v porovnání s ostatními zeměmi. Do statistik jsou zařazeny pouze země, které vyslaly, resp. přijaly více studentů než Česká republika.

Graf č. 9 znázorňuje počty vyjíždějících studentů na studijní pobyty z vybraných zemí. Nejvíce studentů ze všech zúčastněných zemí vyslalo Španělsko. Německo bylo třetí nejúspěšnější zemí s počtem 30 274 vyslaných studentů. Česká republika vyslala 6 433 studentů a byla tak desátou nejúspěšnější vysílající zemí.

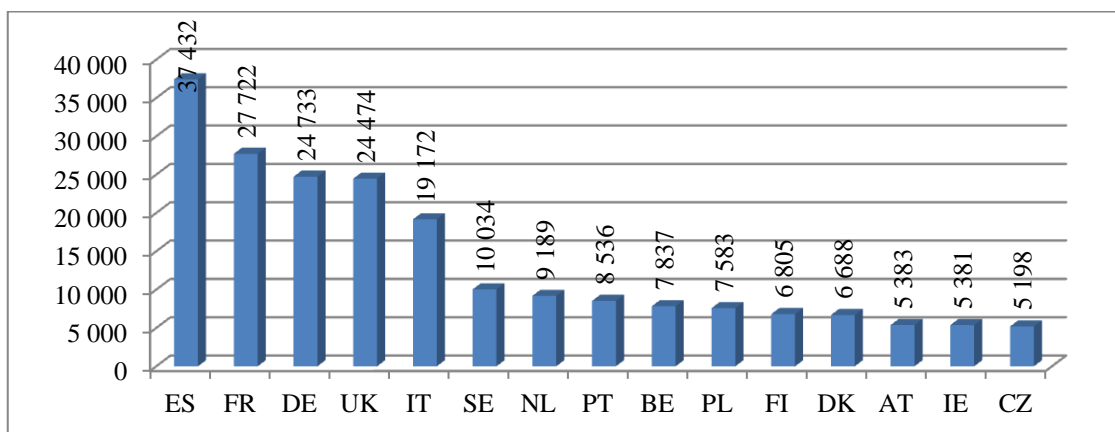
Graf 9: Počty vyjíždějících studentů ve školním roce 2010/2011 z vybraných zemí

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <<http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/studies.pdf>>.

Graf č. 10 znázorňuje počty přijíždějících studentů na studijní pobyty do vybraných zemí. Nejvíce studentů si jako cílovou zemi vybralo Španělsko. Třetí nejvíce navštěvovanou zemí bylo Německo s celkovým počtem 24 733 příchozích studentů. Na patnáctém místě skončila Česká republika s 5 198 příchozími studenty.

Graf 10: Počty příjezdějících studentů ve školním roce 2010/2011 do vybraných zemí

Zdroj: European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <<http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/studies.pdf>>.

2.1.7 Dílčí závěr

Předešlé statistiky se týkaly analýzy vybraných dat programu Erasmus v České republice a v Německu. **Hypotéza č. 1 byla potvrzena.** Avšak i když se počty vyjíždějících studentů, stejně tak jako studentů příjezdějících, v obou zemích výrazně liší s převyšujícím počtem v případě Německa, nelze tvrdit, že by se čeští studenti na programu Erasmus účastnili méně než studenti němečtí. S ohledem na celkový počet studentů na vysokých školách v České republice a v Německu či počet vysokoškolských institucí zapojených do programu Erasmus lze říci, že čeští studenti patří mezi velice aktivní účastníky programu Erasmus.

V případě studijních pobytů, co se počtu příjezdějících studentů do obou zemí týče, se ukázalo, že počet příjezdějících studentů v průběhu zkoumaných 10 let se zvýšil v České republice vícekrát než v Německu. Do České republiky přijelo ve školním roce 2010/2011 7 krát více studentů nežli ve školním roce 2001/2002, zatímco v Německu se tento počet zvýšil zhruba 1,5 krát. Stejně tak v případě počtu vyjíždějících studentů došlo k většímu nárůstu během zkoumaných 10 let v České republice. V Německu byl tento nárůst nepatrně menší.

Co se týče zahraničních stáží, počet příjezdějících i vyjíždějících studentů v případě České republiky opět stoupl během zkoumaného desetiletého období vícekrát než v případě Německa.

Pro celkovou představu o míře mobility českých a německých studentů bylo relevantní zapojit také analýzy týkající se podílu vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci. Ukázalo se, že tento podíl byl v České republice vyšší než v Německu, a to ve všech zkoumaných letech. Lze tedy tvrdit, že čeští studenti byly v oblasti výjezdů na zahraniční stáže a studium aktivnější než studenti z Německa.

Průměrná výše stipendií u studijních pobytů a zahraničních stáží se v obou zemích nijak výrazně neliší. Rozpočet programu Erasmus v jednotlivých letech dosahoval vyšších hodnot v případě Německa, což je opět dáno zejména vyšším počtem institucí účastnících se programu Erasmus a dostupností programu pro větší počet studentů.

Aby bylo možné demonstrovat úspěšnost obou zemí v oblasti studentských mobilit v porovnání s ostatními zeměmi, bylo do statistik zahrnuto i mezinárodní srovnání. Ukázalo se, že ze všech zemí účastnících se programu Erasmus je Německo třetí nejúspěšnější vysílající zemí. Česká republika se umístila na desátém místě. Německo bylo třetí nejnavštěvovanější zemí ze všech. Česká republika se v počtu návštěvnosti zahraničních studentů umístila na patnáctém místě.

2.2 Program Erasmus na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov

2.2.1 Jihočeská univerzita

Jihočeská univerzita je veřejnou vysokou školou univerzitního typu. Byla zřízena zákonem ČNR č. 319/1991 Sb. 28. září 1991 jako veřejná vysoká škola, kterou původně tvořily dvě fakulty – pedagogická (od roku 1948 byla pobočkou Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy, později se osamostatnila) a provozně ekonomická (od roku 1960 byla součástí pražské Vysoké školy zemědělské). V dnešní době tvoří univerzitu již osm fakult: fakulty ekonomická, filozofická, pedagogická, přírodovědecká, teologická, zdravotně sociální, zemědělská a fakulta rybnářství a ochrany vod. Jihočeská univerzita se z hlediska dlouhodobého záměru profiluje jako univerzita výzkumná s orientací na problematiku přírodních, sociálních a humanitních věd. Úzce spolupracuje s ústavu Akademie věd České republiky. Výuka probíhá v akreditovaných bakalářských,

magisterských a doktorských studijních programech jak v prezenční, tak i kombinované formě studia.³⁵

Jihočeská univerzita podporuje mezinárodní vztahy a aktivity na všech úrovních. Usiluje o posílení mezinárodní konkurenceschopnosti cestou internacionalizace a otevřenosti zahraničním studentům a významným odborníkům. Snaží se o poskytnutí kvalitních studijních a pracovních pobytů v zahraničí svým studentům a zaměstnancům. Nabídku vzdělávacích příležitostí tvoří také studijní programy akreditované v cizím jazyce, zejména v jazyce anglickém, v menší míře pak v jazyce německém. K 31. 12. 2011 nabízely všechny fakulty minimálně jeden studijní program akreditovaný v cizím jazyce. Jihočeská univerzita také pořádá kurzy českého jazyka pro zahraniční uchazeče o studium v České republice.³⁶

Tabulka 1: Jihočeská univerzita v číslech k 1. 11. 2012

Počet studentů*	13 458
Počet zaměstnanců ve fyzických osobách	1 801
Počet studijních programů	103
Počet studijních oborů uskutečňovaných v anglickém jazyce	25
Počet studijních oborů uskutečňovaných v německém jazyce	4

* Údaj k 31. 10. 2012

Zdroj: Jihočeská univerzita. *Jihočeská univerzita v číslech* [online]. 2013, [cit. 2013-05-01]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/official_board/official_board/jihoceska-univerzita-v-cislech/>.

Jihočeská univerzita aktivně funguje v síti zahraničních vztahů a aktivně se zapojuje do příhraničních a nadnárodních programů, které jí napomáhají k udržení si a zvyšování konkurenceschopnosti v mezinárodní vědecké komunitě. Jedná se zejména o Program celoživotního učení (Erasmus, Comenius, Leonardo da Vinci, Grundtvig), program Aktion, Ceepus a další. Hlavním zdrojem financování internacionalizace v oblasti studentských a pedagogických mobilit je program Erasmus doplňovaný rozvojovými, bilaterálními a multilaterálními programy. Velká část mobilit je realizována právě s podporou Rozvojových programů MŠMT. Univerzita realizuje přednáškové a

³⁵ Jihočeská univerzita. *Jihočeská univerzita dvacetiletá 1991 – 2011* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/jihoceska-univerzita-dvacetileta/view>.

³⁶ Jihočeská univerzita. *Jihočeská univerzita dvacetiletá 1991 – 2011* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/jihoceska-univerzita-dvacetileta/view>.

výzkumné pobyty svých akademických pracovníků v zahraničí, ale i výzkumné pobyty zahraničních odborníků na Jihočeské univerzitě. Recipročně přijíždí na Jihočeskou univerzitu 30 až 40 hostujících profesorů. Univerzita v roce 2011 rovněž nabízela šest studijních programů zajišťovaných ve spolupráci se zahraničními vysokoškolskými institucemi (double degree a joint degree programy). Svoji spolupráci se zahraničními univerzitami se aktivně snaží nadále rozšiřovat.³⁷

2.2.2 Univerzita Pasov

Univerzita Pasov byla otevřena v říjnu 1978. V letním semestru školního roku 2012/2013 studovalo na univerzitě 9 810 studentů. Univerzita je tvořena čtyřmi fakultami: fakultou právníkou, obchodní administrativy a ekonomie, filozofickou a fakultou informatiky a matematiky. Univerzita nabízí studium v bakalářských, magisterských a doktorských studijních oborech. K dispozici je 36 studijních programů a dalších 5 studijních programů vedoucích k získání tzv. dvojitého diplomu – „double degree“. Univerzita nabízí mnoho jazykových kurzů a výměnných programů pro studenty. Dále také spolupracuje s řadou výzkumných a vzdělávacích institucí po celém světě.³⁸

Tabulka 2: Univerzita Pasov v číslech k 25. 3. 2013

Počet studentů	9 810
Počet zaměstnanců ve fyzických osobách	1 427
Počet studijních programů	36
Počet studijních oborů uskutečňovaných v anglickém jazyce	1
Počet multilingvních studijních oborů	7

Zdroj: Universität Passau. *Zahlen-Daten-Fakten* [online]. 2013-04-18, [cit. 2013-05-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.uni-passau.de/universitaet/universitaet-im-ueberblick/zahlen-fakten/>>.

³⁷ Jihočeská univerzita. *Výroční zpráva o činnosti 2011* [online]. 2012-06-14, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/folder.2004-07-15.1863871332/vyrocni-zprava-o-cinnosti-ju-za-rok-2011/view>.

³⁸ Universität Passau. *Imagebroschüre* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.uni-passau.de/fileadmin/dokumente/oeffentlichkeit/Publikationen/Sonstiges/Imagebroschuere_Web.pdf>.

Univerzita Pasov spolupracuje s 205 univerzitami a vysokými školami po celém světě. Celkem 37 % pasovských studentů stráví minimálně jeden semestr v zahraničí. Univerzita Pasov je také cílem mnoha studentů z celého světa. V letním semestru školního roku 2012/2013 studovalo z celkového počtu 9 810 studentů na univerzitě celkem 649 zahraničních studentů z více než 80 různých zemí.³⁹ Na Univerzitě Pasov funguje několik mezinárodních studentských spolků (AEGEE, AIESEC, Čínsko-německý spolek Pasov, Německo-francouzský kulturní spolek, Německo-italská studentská iniciativa ONDE, Anglický dramatický kroužek, Evropské sdružení studentů práv (ELSA), Studentská sekce IEEE při Univerzitě Pasov).⁴⁰

2.2.3 Porovnání mobilit na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov

Následující statistiky jsou zaměřeny na porovnání mobilit studentů a akademických pracovníků Jihočeské univerzity a Univerzity Pasov.

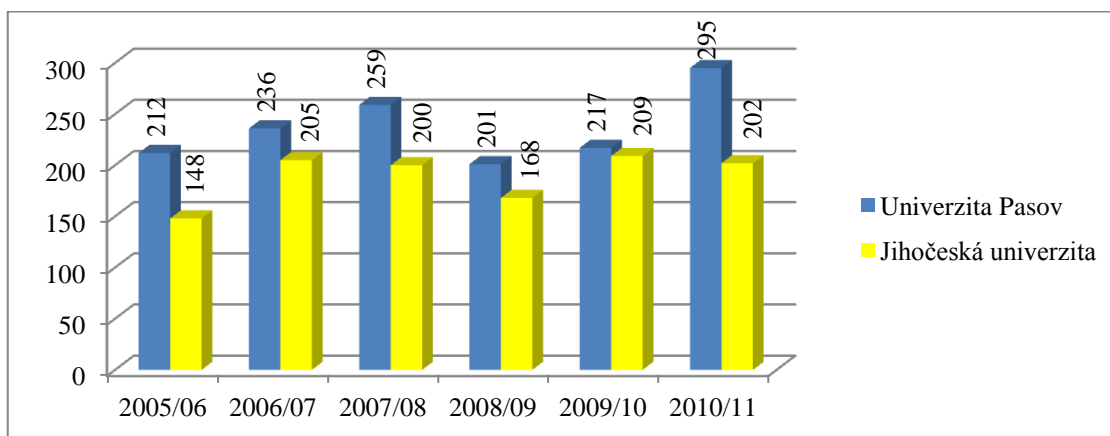
Graf č. 11 porovnává počet vyjíždějících studentů z Jihočeské univerzity a z Univerzity Pasov mezi školními léty 2005/2006 – 2010/2011. V případě Univerzity Pasov se jedná o studenty vyjíždějící na studijní pobyty Erasmus. Počty studentů v případě Jihočeské univerzity zahrnují jak studenty vyjíždějící na studijní pobyty, tak studenty vyjíždějící na zahraniční stáže, a to z důvodu absence potřebných statistických údajů.

Z grafu lze na první pohled vyčíst rozdíly v mobilitě studentů mezi oběma univerzitami. Univerzita Pasov vyslala mezi jednotlivými léty každoročně více studentů nežli Jihočeská univerzita. Dále lze pozorovat, že v případě obou univerzit nedocházelo mezi jednotlivými školními léty k nárůstu studentských mobilit. Na Univerzitě Pasov došlo ke snížení mobility studentů od školního roku 2008/2009. V případě Jihočeské univerzity nastal pokles již ve školním roce 2007/2008. I přesto, že od roku 2007/2008 měli studenti možnost vyjet také na pracovní stáž Erasmus, nedošlo v případě Jihočeské univerzity ke konstantnímu nárůstu studentských mobilit.

³⁹ Universität Passau. *Imagebroschüre* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.uni-passau.de/fileadmin/dokumente/oeffentlichkeit/Publikationen/Sonstiges/Imagebroschuere_Web.pdf>.

⁴⁰ Universität Passau. *Internationales* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.uni-passau.de/international/internationale-gruppen/>>.

Graf 11: Počet vyjíždějících studentů na studijní pobyty mezi školními léty 2005/2006 – 2010/2011

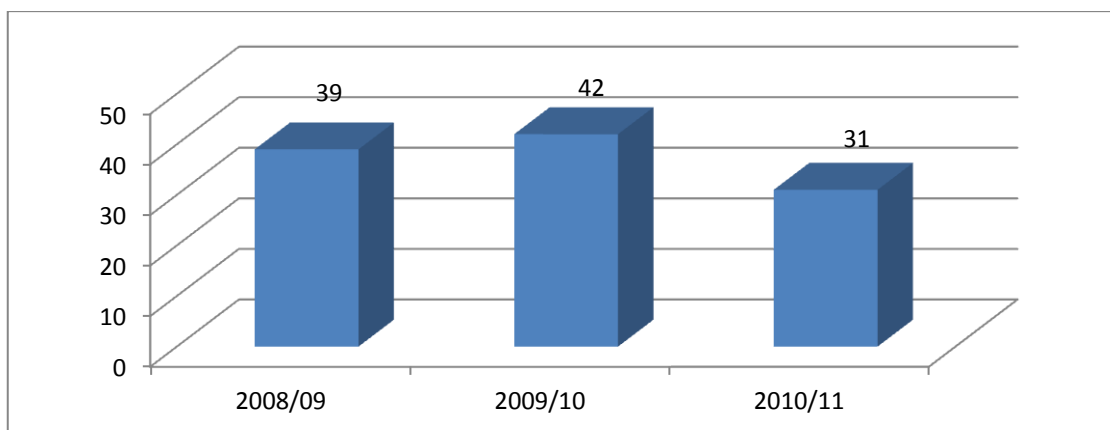

Zdroj: Jihočeská univerzita. *Výroční zprávy JU o činnosti* [online]. 2013, [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/folder.2004-07-15.1863871332>.

Informace poskytnuté na základě emailové komunikace od organizace DAAD (příloha č. 1).

V grafu č. 12 jsou pro kompletaci předchozích statistických dat (graf 11) uvedeny počty studentů, kteří vyjeli na zahraniční stáž z Univerzity Pasov mezi školními léty 2008/2009 až 2010/2011. Statistické údaje pro školní rok 2007/2008 nejsou k dispozici.

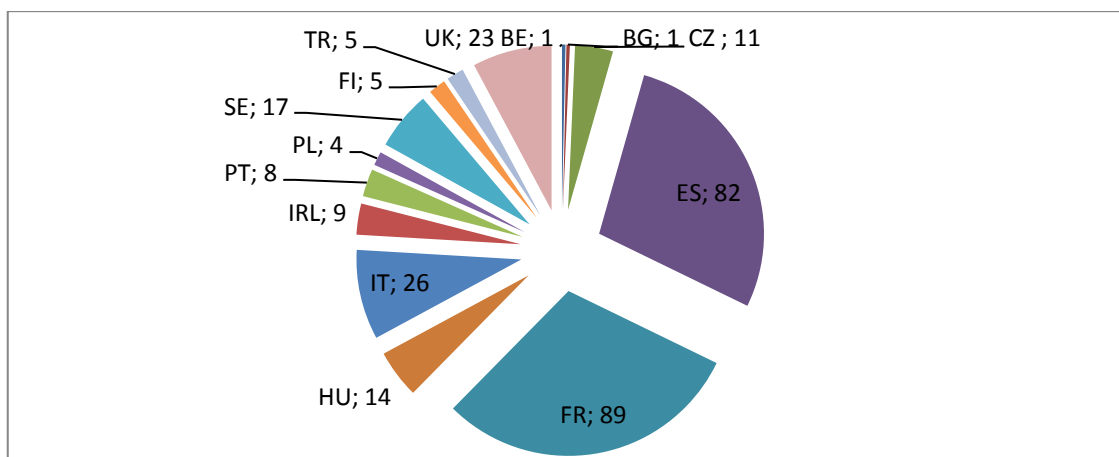
Graf 12: Počet studentů vyjíždějících na zahraniční stáže z Univerzity Pasov mezi školními léty 2008/2009 – 2010/2011

Zdroj: DAAD. *ERASMUS Statistik* [online]. 2010, 2011, 2012, [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW: <https://eu.daad.de/medien/eu/publikationen/erasmus/daad__bersichten_08_09_web.pdf,
<<https://eu.daad.de/medien/eu/publikationen/erasmus/statistikband2009-10.pdf>,
<https://eu.daad.de/medien/eu/publikationen/erasmus/era_statistikband_2010-11_final.pdf>.

Graf č. 13 demonstruje počet vyjíždějících studentů z Univerzity Pasov na studijní pobyty podle cílových zemí. Počty studentů jsou uvedeny za školní rok 2010/2011. Nejnavštěvovanější zemí byla Francie (89 studentů). Druhou nejnavštěvovanější zemí bylo Španělsko (82 studentů). Do Itálie vyjelo celkem 26 studentů. Českou republiku navštívilo v rámci studijního pobytu 11 německých studentů.

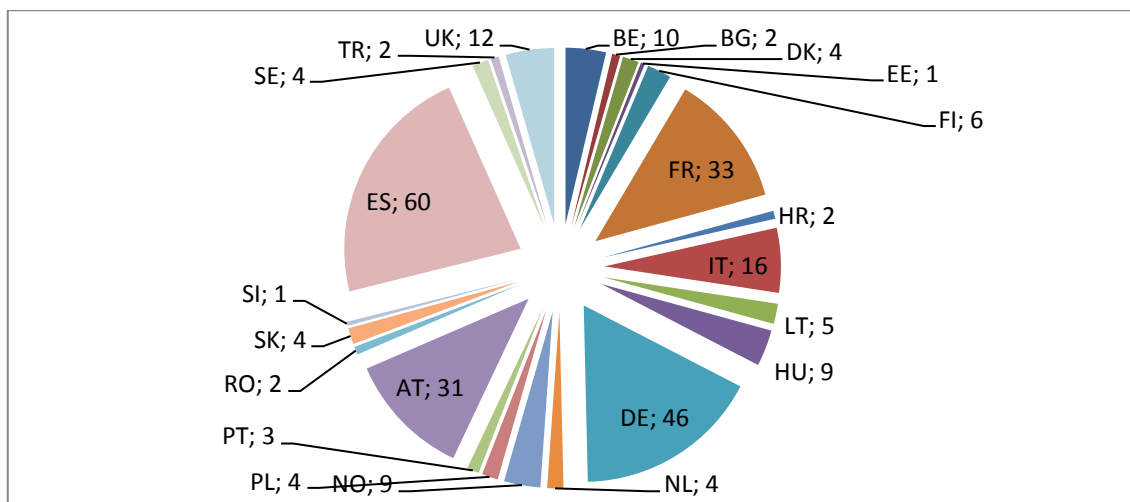
Graf 13: Počet vyjíždějících studentů z Univerzity Pasov na studijní pobyty podle cílových zemí ve školním roce 2010/2011

Zdroj: Informace poskytnuté na základě emailové komunikace od organizace DAAD (příloha č. 1).

Graf č. 14 znázorňuje počty vyjíždějících studentů z Jihočeské univerzity na studijní pobyty a pracovní stáže podle cílových zemí. Údaje jsou, stejně jako v předchozím případě, uvedeny za školní rok 2010/2011. Nejoblíbenější destinací studentů Jihočeské univerzity bylo Španělsko (60 studentů), na druhém místě Německo (46 studentů) a na třetím místě Francie (33 studentů).

Graf 14: Počet vyjíždějících studentů z Jihočeské univerzity na studijní pobyty a pracovní stáže podle cílových zemí ve školním roce 2010/2011

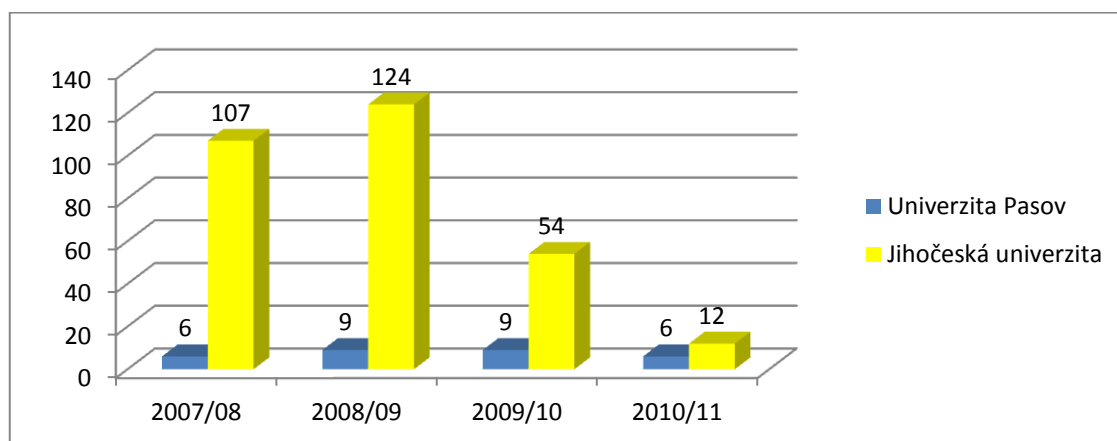

Zdroj: Jihočeská univerzita. *Výroční zpráva o činnosti JU za rok 2011* [online]. 2012, [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/folder.2004-07-15.1863871332/vyrocní-zpráva-o-činnosti-ju-za-rok-2011/view>.

V grafu č. 15 jsou znázorněny počty vyjíždějících akademických pracovníků z Jihočeské univerzity a z Univerzity Pasov mezi školními léty 2007/2008 až 2010/2011. Je patrný výrazný rozdíl v počtech mezi jednotlivými univerzitami. Ve

školním roce 2007/2008 vyjelo z Univerzity Pasov 6 akademických pracovníků, zatímco Jihočeská univerzita vyslala pracovníků 107. Podobně rozdílné počty se týkají i školního roku 2008/2009. Rozdíly v počtu vyjíždějících pracovníků mezi univerzitami se začínaly vyrovnávat od školního roku 2009/2010. Důvodem vysokého počtu vyjíždějících akademických pracovníků Jihočeské univerzity může být dlouhodobá snaha univerzity o zlepšení podmínek pro přednáškovou činnost svých pracovníků na zahraničních partnerských univerzitách. Vysoký počet vyjíždějících akademických pracovníků ve školním roce 2008/2009 může být vysvětlen tím, že Jihočeské univerzitě byly poskytnuty finanční prostředky z Rozvojových programů MŠMT na realizaci přednáškových pobytů pedagogů Ekonomické fakulty na zahraničních univerzitách, se kterými Ekonomická fakulta nerealizuje klasické výměnné pobyty.

Graf 15: Počty vyjíždějících akademických pracovníků mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011

Zdroj: Jihočeská univerzita. *Výroční zpráva JU o činnosti* [online]. 2013, [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/folder.2004-07-15.1863871332>.

Informace poskytnuté na základě emailové komunikace od organizace DAAD (příloha č. 2).

2.2.4 Dílčí závěr

Předcházející statistiky se týkaly porovnání mobility studentů a akademických pracovníků Jihočeské univerzity a Univerzity Pasov. Ukázalo se, že Univerzita Pasov, navzdory menší studentské populaci, vyslala za celé zkoumané období v jednotlivých letech do zahraničí vždy vyšší počet studentů než Jihočeská univerzita. **Nedošlo tedy k potvrzení hypotézy č. 2.**

V případě obou univerzit počty vyjíždějících studentů spíše stagnovaly, nežli rostly. Ve školním roce 2010/2011 byla nejoblíbenější cílovou destinací pro studijní pobyty

studentů Univerzity Pasov Francie. Nejvíce studentů Jihočeské univerzity uskutečnilo svůj studijní pobyt ve Španělsku.

Jihočeská univerzita vyslala v jednotlivých zkoumaných letech výrazně více akademických pracovníků než Univerzita Pasov. Na Jihočeské univerzitě působí více akademických pracovníků než na Univerzitě Pasov, avšak rozdíly nejsou tak velké, aby vysvětlovaly značnou odlišnost v počtu vyslaných akademických pracovníků. Za takto vysokým počtem vyslaných akademických pracovníků jednoznačně stojí zejména snaha univerzity o zvýšení mobility svých pracovníků na zahraniční partnerské univerzity.

2.3 Dotazníkové šetření

Z důvodu nepotvrzení hypotézy č. 2 (počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží na Jihočeské univerzitě je vyšší nežli na Univerzitě Pasov) bylo provedeno dotazníkové šetření u náhodně vybraných studentů Jihočeské univerzity. Dotazník vyplnilo celkem 571 studentů. Cílem dotazníkového šetření bylo zjistit důvod neočekávaně nižší účasti studentů na mobilitách Erasmus v porovnání se studenty Univerzity Pasov. Druhotným cílem bylo zjistit spokojenost studentů týkající se jejich informovanosti ze strany univerzity a přibližnou míru účasti na studijních pobytech a zahraničních stážích.

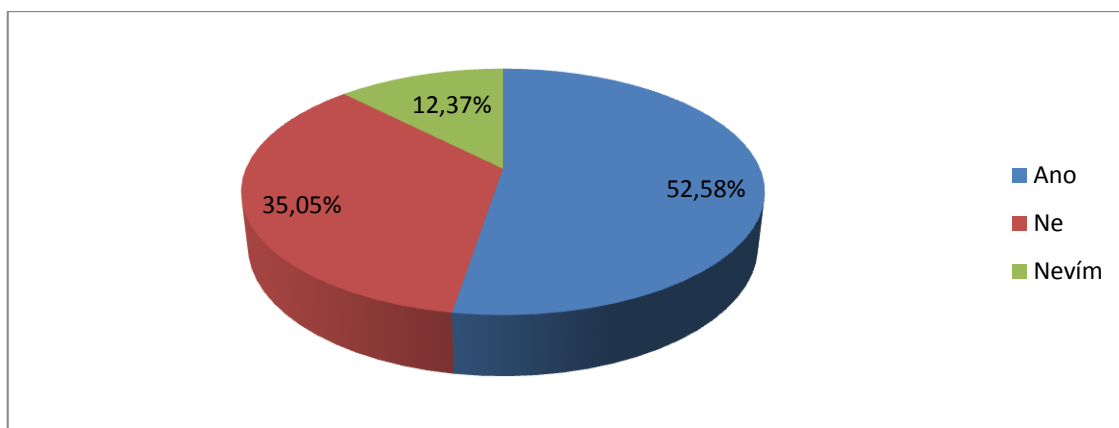
2.3.1 Studijní pobyty

Následující statistiky zahrnují výsledky dotazníkového šetření, které se týká zahraničních studijních pobytů studentů Jihočeské univerzity. Z dotazníkového šetření byly vybrány pouze některé výsledné statistické údaje, o kterých se autorka domnívá, že poukazují na možné příčiny nižšího zájmu studentů na zahraničních mobilitách, nežli bylo očekáváno či statistické údaje, které poukazují na nízkou aktivitu studentů Jihočeské univerzity v oblasti zahraničních mobilit.

Otázka 1: Je informovanost týkající se zahraničních pobytů ze strany Vaší domovské univerzity dostačující?

Z grafu č. 16 lze vyčíst, že 52,58 % studentů, kteří dotazník vyplnili, jsou spokojeni s informovaností o zahraničních mobilitách ze strany Jihočeské univerzity. Celkem 35,05 % studentů si myslí, že informace o zahraničních mobilitách ze strany univerzity nejsou dostačující. 12,37 % studentů nemá přehled o informacích tohoto typu.

Graf 16: Je informovanost týkající se zahraničních pobytů ze strany Vaší domovské univerzity dostačující?

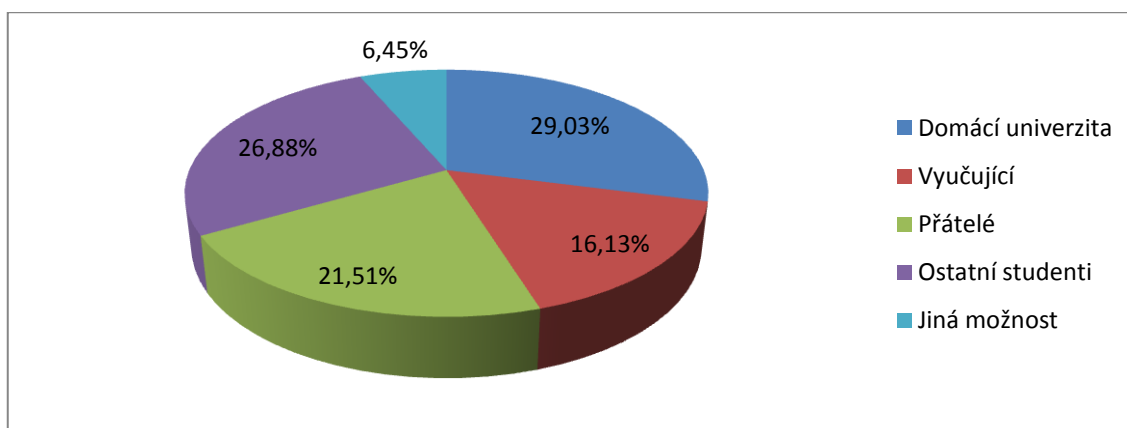

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

Otázka 2: *Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti studia v zahraničí?*

Celkem 29,03 % respondentů získalo informace o možnosti studia v zahraničí od Jihočeské univerzity. 26,88 % respondentů získalo tyto informace od ostatních studentů. Zbývající respondenti získali informace od svých přátel (21,51 %), od vyučujících na univerzitě (16,13 %) a z jiných zdrojů (6,45 %).

Graf 17: Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti studia v zahraničí?

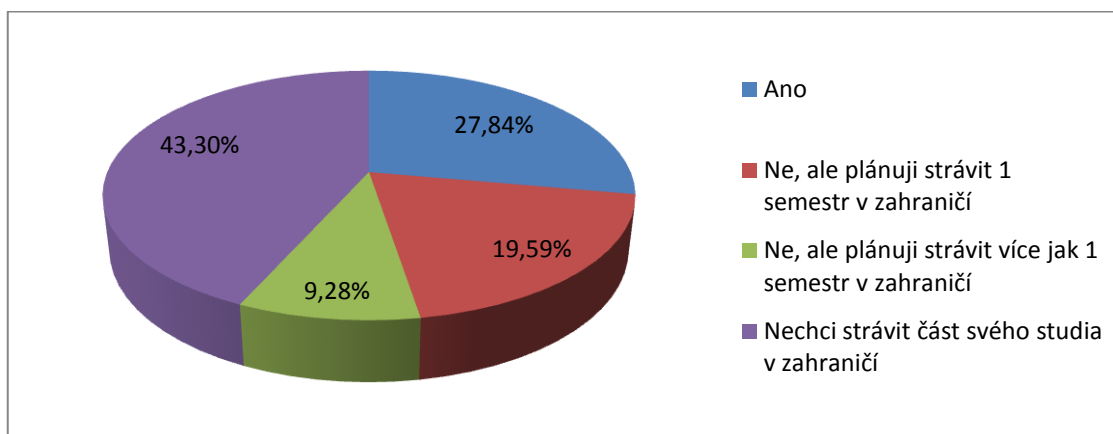

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

Otázka 3: *Strávil/a jste již část svého studia na zahraniční univerzitě?*

Co se týče účasti respondentů na studijních mobilitách, významná část (43,30 %) odpověděla, že nemá zájem strávit část studia v zahraničí. Pouze 27,84 % respondentů již strávilo část svého studia v zahraničí. 19,59 % respondentů plánuje strávit jeden semestr v zahraničí a 9,28 % respondentů plánuje strávit více jak jeden semestr v zahraničí.

Graf 18: Strávil/a jste již část svého studia na zahraniční univerzitě?

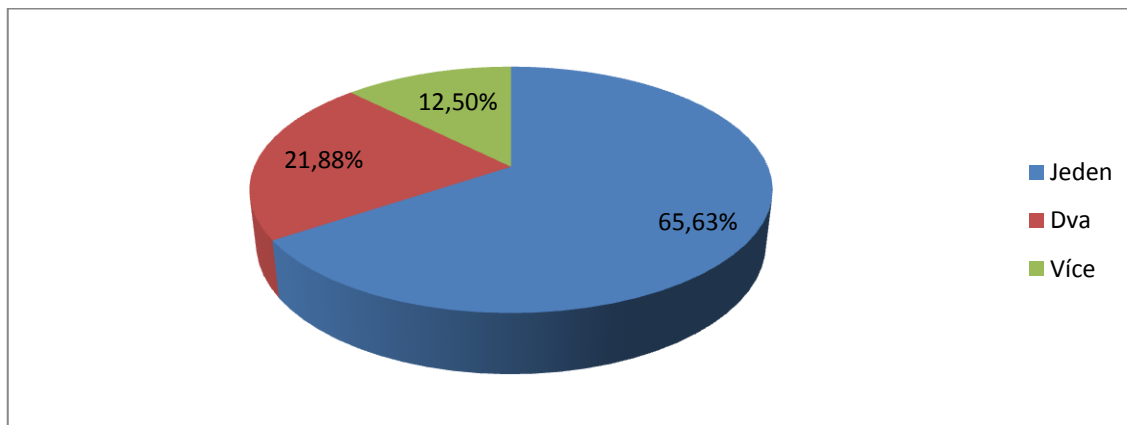

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

Otázka 4: *Kolik semestrů jste strávil/a na zahraniční univerzitě?*

Velká část respondentů (65,63 %) strávila pouze jeden semestr na zahraniční univerzitě. 21,88 % respondentů strávilo v zahraničí dva semestry a 12,50 % respondentů strávilo více jak dva semestry v zahraničí (v tomto případě se zřejmě nejednalo o studijní pobyty Erasmus).

Graf 19: Kolik semestrů jste strávil/a na zahraniční univerzitě?

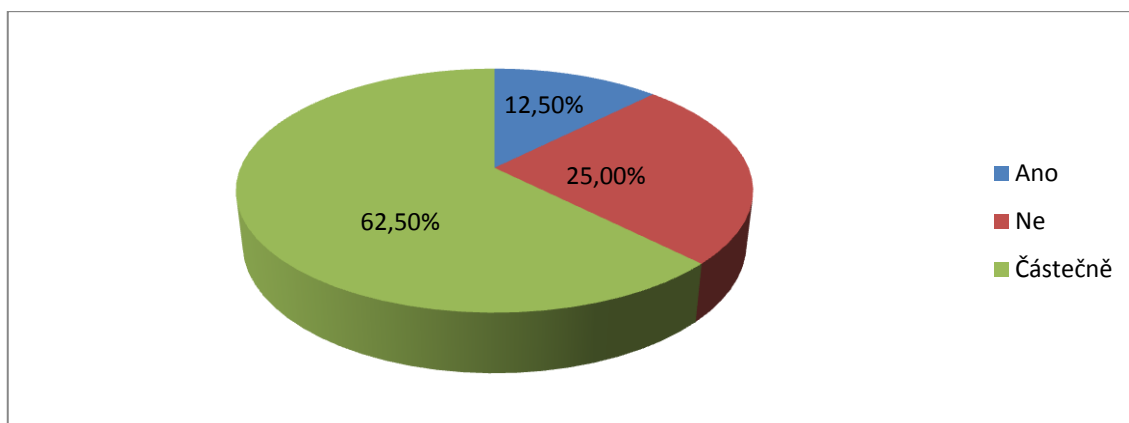

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

Otázka 5: *Shodoval se Váš studijní program na zahraniční univerzitě se studijním programem na Vaší domácí univerzitě?*

U významné části respondentů (62,50 %) se jejich studijní program na zahraniční univerzitě shodoval pouze částečně se studijním programem, v rámci kterého studují na Jihočeské univerzitě. 25 % respondentů odpovědělo, že se jejich studijní programy neshodovaly vůbec a pouze u 12,50 % respondentů se studijní programy shodovaly.

Graf 20: Shodoval se Váš studijní program na zahraniční univerzitě se studijním programem na Vaší domácí univerzitě?

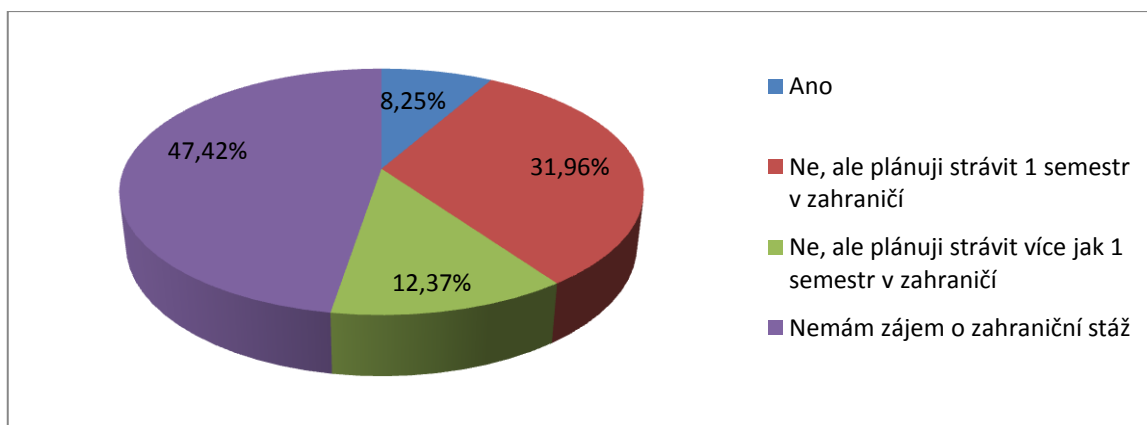
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

2.3.2 Pracovní stáže

Otázka 1: *Absolvoval/a jste již zahraniční stáž?*

Celkem 47,42 % respondentů nejeví zájem o zahraniční stáž. 31,96 % respondentů plánuje strávit jeden semestr v zahraničí za účelem vykonání stáže. 12,37 % respondentů plánuje strávit více jak jeden semestr v zahraničí a pouze 8,25 % respondentů již absolvovalo zahraniční stáž.

Graf 21: Absolvoval/a jste již zahraniční stáž?

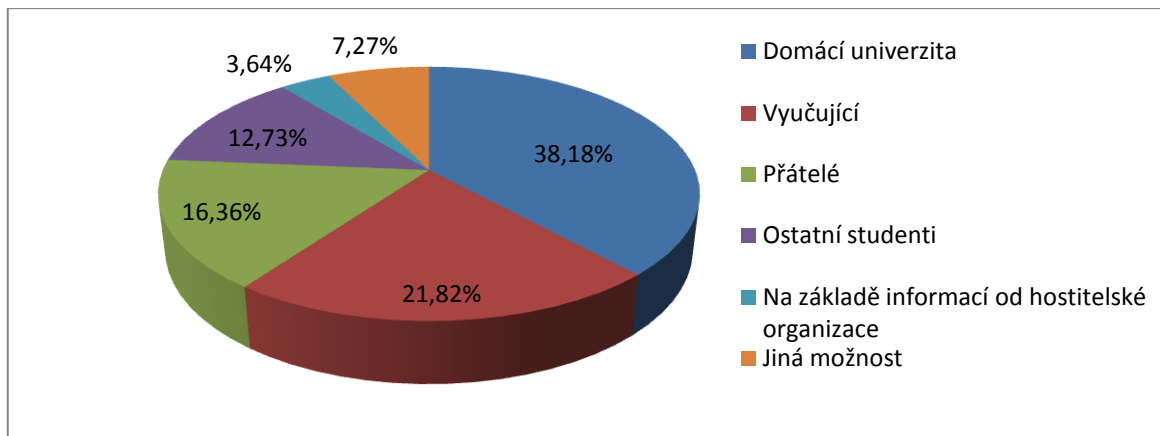
Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

Otázka 2: *Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti vykonání stáže v zahraničí?*

Informace o možnostech vykonání zahraniční stáže od Jihočeské univerzity získalo 38,18 % respondentů. 21,82 % respondentů získalo informace od vyučujících. Ostatní

získali informace od svých přátel (16,36 %), od ostatních studentů (12,73 %), od hostitelské organizace (3,64 %) a na základě jiných zdrojů informací (7,27 %).

Graf 22: Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti vykonání stáže v zahraničí?

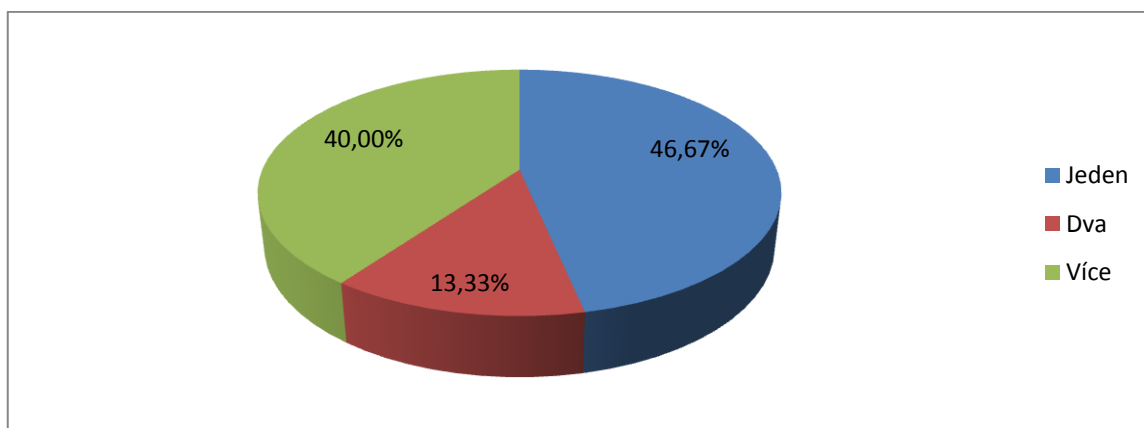

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

Otázka 3: *Kolik semestrů jste strávil/a v zahraničí na odborné stáži?*

Celkem 46,67 % respondentů strávilo jeden semestr v zahraničí na odborné stáži. 40 % respondentů strávilo více jak dva semestry v zahraničí a 13,33 % respondentů vykonávalo zahraniční stáž po dobu dvou semestrů.

Graf 23: Kolik semestrů jste strávil/a v zahraničí na odborné stáži?

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření týkající se mobility studentů Jihočeské univerzity.

2.3.3 Dílčí závěr

Na základě předešlých statistik bylo zjištěno, že informovanost studentů týkající se zahraničních mobilit ze strany Jihočeské univerzity není ideální. Celkem 35 % z dotazovaných studentů si myslí, že nejsou dostatečně informováni o možnostech

zahraničních pobytů. Pouze 29 % respondentů se dozvědělo o možnosti studia v zahraničí od Jihočeské univerzity. Zarážející bylo zjištění, že celkem 43 % z dotázaných studentů nemá zájem na účasti na zahraničním studijním pobytu. Pouze 28 % respondentů již strávilo část svého studia v zahraničí, z nichž většina studovala na zahraniční univerzitě pouze jeden semestr. Důležitou roli při rozhodování o účasti na studiu v zahraničí hraje také podobnost studijních programů studenta. Výsledky šetření ukázaly, že u většiny studentů se jejich studijní program na zahraniční univerzitě shodoval pouze částečně s jejich studijním programem na Jihočeské univerzitě.

V případě zahraničních stáží bylo zjištěno, že 47 % respondentů nejeví zájem o účasti na zahraniční stáži. Informace o možnostech zahraniční stáže získávali respondenti zejména od Jihočeské univerzity a od vyučujících, což jsou uspokojivější výsledky nežli v případě informovanosti o studijních pobytech. Co se týče počtu semestrů strávených v zahraničí na odborné stáži, 47 % respondentů strávilo pouze jeden semestr v zahraničí.

2.4 Diskuse výsledků

Základem praktické části bylo stanovení dvou hypotéz, které byly v průběhu zkoumání a komparace jednotlivých statistických údajů potvrzeny či vyvráceny. V případě zkoumání hypotézy č. 1 došlo k jejímu potvrzení. Tato hypotéza tvrdí, že počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží v Německu je vyšší nežli v České republice. Je však nutné podotknout, že ačkoli byla tato hypotéza potvrzena, ukázalo se, že čeští studenti jsou aktivnějšími účastníky programu Erasmus nežli studenti němečtí. To lze tvrdit na základě výsledků zkoumání podílu českých a německých studentů účastnících se programu Erasmus z celkové studentské populace.

Hypotéza č. 2 tvrdí, že počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží na Jihočeské univerzitě je vyšší nežli na Univerzitě Pasov. Tato hypotéza nebyla potvrzena. Ukázalo se, že Univerzita Pasov vyslala každoročně více studentů na zahraniční pobyty než Jihočeská univerzita. V návaznosti na nepotvrzení této hypotézy bylo provedeno dotazníkové šetření u studentů na Jihočeské univerzitě, které odhalilo některá překvapivá zjištění. Informovanost studentů o zahraničních pobytech ze strany univerzity není ideální. Velké procento studentů vůbec neplánuje strávit část svého studia v zahraničí. Pokud se již dotazovaní studenti zahraničního pobytu zúčastnili, velké procento z nich strávilo v zahraničí pouze jeden semestr.

2.5 Návrhy opatření

V následujících odstavcích budou navržena opatření, která by jednak mohla napomoci ke zvýšení mobility studentů na Jihočeské univerzitě, a také by mohla přispět k posílení role Jihočeské univerzity na pozici účastníka v mezinárodních vzdělávacích programech.

Jihočeská univerzita by se mohla stát atraktivnější cílovou hostitelskou organizací pro zahraniční studenty, kdyby byly postupem času učiněny obdobné kroky:

- rozšíření možnosti studia v anglickém a německém jazyce na všech stupních studia,
- rozšíření studijní nabídky i v jiných cizích jazycích,
- rozšíření možnosti studia českého jazyka pro zahraniční uchazeče o studium na Jihočeské univerzitě.

Jihočeská univerzita by se měla snažit o to, aby se zahraniční pobyty staly pro studenty atraktivní příležitostí k rozšíření svých znalostí a osobnostních kompetencí, a aby ve větší míře jevíli zájem o studijní pobyty a stáže v zahraničí. Univerzita by mohla v tomto ohledu učinit následující kroky:

- zvýšit informovanost studentů o možnosti zahraničních pobytů,
- navázat nová partnerství se zahraničními univerzitami a tím rozšířit studijní možnosti svých studentů na hostitelských univerzitách,
- navázat partnerství jak s českými, tak zahraničními podniky a nabídnout tak studentům možnost vykonat zde svoji odbornou stáž,
- pravidelně pořádat informační schůzky, na kterých se studenti dozvědí o možnostech účasti na programu Erasmus a jiných výměnných programech,
- organizovat informační schůzky se studenty, kteří již strávili část svého studia v zahraničí a motivovali by ostatní studenty, kteří o možnostech zahraničního pobytu nevědí či váhají, zda se ho zúčastnit.

Závěr

Cílem práce bylo demonstrovat rozdíly v mobilitě studentů v České republice a v Německu a porovnat mobilitu studentů na Jihočeské univerzitě a na Univerzitě Pasov. Součástí dosažení cíle práce bylo potvrzení či vyvrácení dvou hypotéz. Bakalářská práce splnila stanovené cíle.

Teoretická část se týkala problematiky vzdělávací politiky EU. Byl zde věnován prostor pro stručný popis procesu utváření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání včetně vize rozvoje vzdělávání v Evropě do roku 2020. Byly zde také vyjmenovány instituce činné ve vzdělávací politice EU se stručným popisem jejich činnosti v této oblasti. Větší část teoretické části byla věnována programům EU na podporu vzdělávání a mobility.

Praktická část byla rozdělena na dvě hlavní kapitoly. V rámci první kapitoly byly zjišťovány a následně vyhodnoceny statistické údaje týkající se programu Erasmus v České republice a v Německu. Byla tedy provedena komparace mobility českých a německých studentů v rámci programu Erasmus. Byla potvrzena hypotéza č. 1, která tvrdila, že počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží v Německu je vyšší, nežli v České republice.

Ve druhé kapitole praktické části byly stručně popsány dvě vybrané vysokoškolské instituce – Jihočeská univerzita a Univerzita Pasov. Dále bylo provedeno srovnání mobility studentů a akademických pracovníků na těchto dvou univerzitách. Srovnání bylo omezeno pouze na dostupné statistické údaje. Došlo k vyvrácení hypotézy č. 2, která tvrdila, že počet studentů účastnících se studijních pobytů a zahraničních stáží na Jihočeské univerzitě je vyšší, nežli na Univerzitě Pasov. V návaznosti na nepotvrzení hypotézy č. 2 bylo provedeno dotazníkové šetření u studentů Jihočeské univerzity, jehož cílem bylo zjistit příčiny nižšího počtu studentů účastnících se zahraničních mobilit, nežli bylo očekáváno. Výsledkem bylo zjištění, že studenti nejsou dostatečně motivováni k účasti na zahraničních mobilitách a nejsou v uspokojující míře informováni o možnostech účasti na zahraničních pobytech.

Seznamy

Seznam literatury

1. BRDEK, M., VYCHOVÁ, H. *Evropská vzdělávací politika. Programy, principy a cíle*. Praha: Aspi Publishing, 2004. ISBN 80-86395-96-0.
2. *Erasmus v České republice 1998 – 2007*. 1. vydání. Praha: Dům zahraničních služeb MŠMT. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy, 2008. ISBN 978-80-904005-3-5.
3. *ET 2020. Strategický rámec evropské spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě*. 1. vydání. Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2010. ISBN 978-80-254-6941-5.
4. *Focus on Higher Education in Europe 2010: The Impact of the Bologna Process*. Brussels: Eurydice, 2010. ISBN 978-92-9201-086-7.
5. *Hochschulbildung in Europa 2009: Entwicklungen im Rahmen des Bologna-Prozesses*. Brüssel: Eurydice, 2009. ISBN 978-92-9201-022-5.
6. KALOUS, J., VESELÝ, A. *Vybrané problémy vzdělávací politiky*. Praha: Karolinum, 2006. ISBN 80-246-1262-3.
7. KOUCKÝ, J. et al. *České vzdělání a Evropa. Strategie rozvoje lidských zdrojů při vstupu do Evropské unie*. Praha: Tauris, 1999. ISBN 80-211-0312-4.
8. KÖNIG, P., LACINA, L. et al. *Rozpočet a politiky Evropské unie*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004. ISBN 80-7179-846-0.
9. ROVNÁ, L. *Průvodce studenta Evropskou unií*. Praha: Ministerstvo zahraničních věcí České republiky, 2000. ISBN 80-85864-80-0.

Seznam elektronických publikací

10. Čiháková, H., Kaňáková, M., Rathouský, M. *Evropské aktivity v oblasti odborného vzdělávání. Výběr z dokumentů Evropské unie*. Praha: Národní ústav odborného vzdělávání, 2008.

11. *Zpráva o účasti České republiky v Programu celoživotního učení 2007 – 2011*. Praha: Dům zahraničních služeb, 2011. ISBN 978-80-87335-30-7.

Seznam internetových zdrojů

12. Bologna Process. *Ministerial Conference, Bucharest 2012* [online]. 2012, [cit. 2013-03-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.ehea.info/Uploads/%281%29/Bucharest%20Communique%202012%281%29.pdf>>.
13. DAAD. *ERASMUS Statistik* [online]. 2010, 2011, 2012, [cit. 2013-05-06]. Dostupné z WWW: <https://eu.daad.de/medien/eu/publikationen/erasmus/daad___bersichten_08_09_web.pdf>, <<https://eu.daad.de/medien/eu/publikationen/erasmus/statistikband2009-10.pdf>>, <https://eu.daad.de/medien/eu/publikationen/erasmus/era_statistikband_2010-11_final.pdf>.
14. European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/cz_en.pdf>.
15. European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/countries/germany_en.pdf>.
16. European Commission. *Erasmus – statistics* [online]. 2013 -02 -07, [cit. 2013-04-21]. Dostupné z WWW: <<http://ec.europa.eu/education/erasmus/doc/stat/1011/studies.pdf>>
17. Evropská unie. *Agentury EU. CEDEFOP* [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/cedefop/index_cs.htm>.
18. Evropská unie. *Agentury EU. ETF* [online]. [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/agencies/regulatory_agencies_bodies/policy_agencies/etf/index_cs.htm>.
19. Evropská unie. *Boloňský proces: vytvoření Evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání* [online]. 2010-04-09, [cit. 2013-03-05]. Dostupné z WWW:

- <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/lifelong_learning/c11088_cs.htm>.
20. Evropská unie. *Kodaňský proces: posílená evropská spolupráce v oblasti odborného vzdělávání a přípravy* [online]. 2011-04-08, [cit. 2013-03-19]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/vocational_training/ef0018_cs.htm>.
21. Evropská unie. *Program celoživotního učení 2007 – 2013* [online]. 2009-01-29, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://europa.eu/legislation_summaries/education_training_youth/general_framework/c11082_cs.htm>.
22. Jihočeská univerzita. *Jihočeská univerzita dvacetiletá 1991 – 2011* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/jihoceska-univerzita-dvacetileta/view>.
23. Jihočeská univerzita. *Jihočeská univerzita v číslech* [online]. 2013, [cit. 2013-05-01]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/official_board/official_board/jihoceska-univerzita-v-cislech/>.
24. Jihočeská univerzita. *Výroční zpráva o činnosti 2011* [online]. 2012-06-14, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.jcu.cz/documents/annual_report/folder.2004-07-15.1863871332/vyrocni-zprava-o-cinnosti-ju-za-rok-2011/view>.
25. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. *Evropská spolupráce ve vzdělávání a odborné přípravě. (Education and Training 2020)* [online]. 2006-2012, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/evropska-spoluprace-ve-vzdelavani>>.
26. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Eurydice* [online]. 2007-2013 [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=573&>.
27. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus – aktivity* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=37&>.

28. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus Mundus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=84&>.
29. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Erasmus – studijní pobyt* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=40&>.
30. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Jean Monnet* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=83&>.
31. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *O programu Comenius* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=19&>.
32. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *O programu Leonardo da Vinci* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=62&>.
33. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program celoživotního učení* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=17&>.
34. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Erasmus* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-19]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=34&>.
35. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Program Grundtvig* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=63&>.
36. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Průřezový program* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-20]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=78&>.
37. Národní agentura pro evropské vzdělávací programy. *Tempus IV* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-25]. Dostupné z WWW: <http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=85&>.

38. Národní ústav odborného vzdělávání. *Budoucnost vzdělávání v EU* [online]. © 2008 [cit. 2013-02-21]. Dostupné z WWW: <<http://www.nuov.cz/budoucnost-vzdelavani-v-eu>>.
39. Program mládež v akci. *Program Evropské unie Mládež v akci* [online]. 2007 - 2013, [cit. 2013-02-25]. Dostupné z WWW: <http://www.mladezvakci.cz/informace-o-programu/o-programu-mladez-v-akci/>>.
40. Universität Passau. *Imagebroschüre* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <http://www.uni-passau.de/fileadmin/dokumente/oeffentlichkeit/Publikationen/Sonstiges/Imagebrosc huere_Web.pdf>.
41. Universität Passau. *Internationales* [online]. 2011, [cit. 2013-04-12]. Dostupné z WWW: <<http://www.uni-passau.de/international/internationale-gruppen/>>.
42. Universität Passau. *Zahlen-Daten-Fakten* [online]. 2013-04-18, [cit. 2013-05-01]. Dostupné z WWW: <<http://www.uni-passau.de/universitaet/universitaet-im-ueberblick/zahlen-fakten/>>.

Seznam schémat

Schéma 1: Jednotlivé podprogramy Programu celoživotního učení	19
---	----

Seznam tabulek

Tabulka 1: Jihočeská univerzita v číslech k 1. 11. 2012.....	43
Tabulka 2: Univerzita Pasov v číslech k 25. 3. 2013.....	44

Seznam grafů

Graf 1: Počet přijíždějících studentů na studijní pobyty mezi školními léty 2001/2002 – 2010/2011	35
Graf 2: Počet vyjíždějících studentů na studijní pobyty mezi školními léty 2001/2002 – 2010/11	35
Graf 3: Počet přijíždějících studentů na zahraniční stáž mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011	36
Graf 4: Počet vyjíždějících studentů na zahraniční stáž mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011	37
Graf 5: Podíl vyjíždějících studentů na celkové studentské populaci mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011	37

Graf 6: Průměrná měsíční výše stipendia pro studijní pobyty mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011 (v €).....	38
Graf 7: Průměrná měsíční výše stipendia pro zahraniční stáže mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011 (v €).....	39
Graf 8: Rozpočet programu Erasmus pro všechny mobility mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011 (v €).....	39
Graf 9: Počty vyjíždějících studentů ve školním roce 2010/2011 z vybraných zemí.....	40
Graf 10: Počty přijíždějících studentů ve školním roce 2010/2011 do vybraných zemí	41
Graf 11: Počet vyjíždějících studentů na studijní pobyty mezi školními léty 2005/2006 – 2010/2011	46
Graf 12: Počet studentů vyjíždějících na zahraniční stáže z Univerzity Pasov mezi školními léty 2008/2009 – 2010/2011	46
Graf 13: Počet vyjíždějících studentů z Univerzity Pasov na studijní pobyty podle cílových zemí ve školním roce 2010/2011	47
Graf 14: Počet vyjíždějících studentů z Jihočeské univerzity na studijní pobyty a pracovní stáže podle cílových zemí ve školním roce 2010/2011	47
Graf 15: Počty vyjíždějících akademických pracovníků mezi školními léty 2007/2008 – 2010/2011	48
Graf 16: Je informovanost týkající se zahraničních pobytů ze strany Vaší domovské univerzity dostačující?	50
Graf 17: Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti studia v zahraničí?	50
Graf 18: Strávil/a jste již část svého studia na zahraniční univerzitě?.....	51
Graf 19: Kolik semestrů jste strávil/a na zahraniční univerzitě?	51
Graf 20: Shodoval se Váš studijní program na zahraniční univerzitě se studijním programem na Vaší domácí univerzitě?	52
Graf 21: Absolvoval/a jste již zahraniční stáž?	52
Graf 22: Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti vykonání stáže v zahraničí?.....	53
Graf 23: Kolik semestrů jste strávil/a v zahraničí na odborné stáži?.....	53

Seznam příloh

Příloha 1: Studierendenmobilität an der Universität Passau.....	63
Příloha 2: Dozentenmobilität an der Universität Passau	64
Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě	65

Přílohy

Příloha 1: Studierendenmobilität an der Universität Passau

	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Länderkürzel	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten
AT	0	3	0	0	0
BE	1	1	1	1	0
BG	0	1	2	1	0
CZ	9	8	8	11	9
ES	75	58	67	82	71
EE	0	0	0	0	2
FR	69	46	48	89	68
HU	12	9	14	14	23
IT	42	18	18	26	35
IRL	6	8	10	9	8
NL	0	1	2	0	2
PT	4	6	6	8	6
PL	4	3	3	4	4
SE	6	10	13	17	18
SF	4	6	7	5	8
SI	0	0	1	0	0
TR	0	1	1	5	4
UK	27	22	16	23	21
Gesamt	259	201	217	295	279

Zdroj: Informace poskytnuté na základě emailové komunikace od organizace DAAD.

Příloha 2: Dozentenmobilität an der Universität Passau

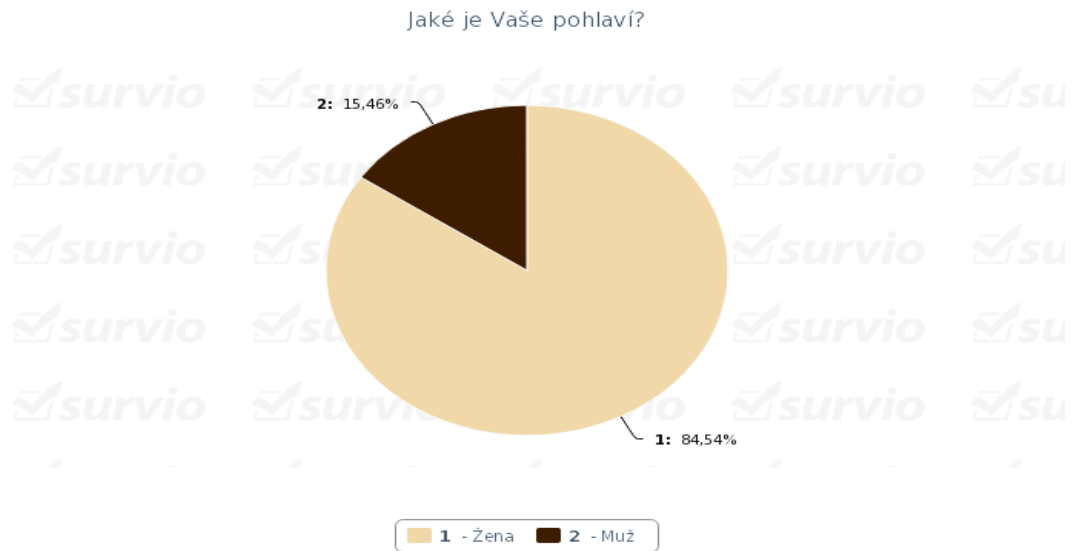
	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12
Länderkürzel	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten	Anzahl Mobilitäten
AT	1	0	0	0	0
CZ	1	1	0	1	0
ET	2	1	2	0	0
FR	1	3	3	2	1
IT	0	1	1	0	0
IRL	0	0	1	0	0
PT	0	0	0	0	3
PL	0	2	1	1	1
SF	0	0	0	2	0
SI	1	0	0	0	0
UK	0	1	1	0	0
Gesamt	6	9	9	6	5

Zdroj: Informace poskytnuté na základě emailové komunikace od organizace DAAD.

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

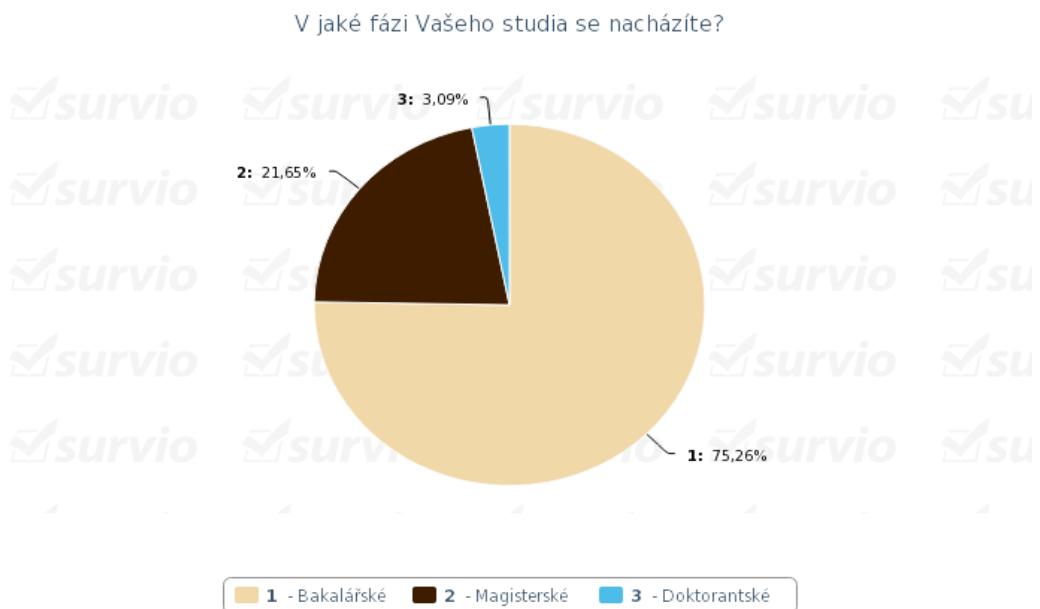
Jaké je Vaše pohlaví?

- Žena
- Muž

V jaké fázi Vašeho studia se nacházíte?

- Bakalářské
- Magisterské
- Doktorské

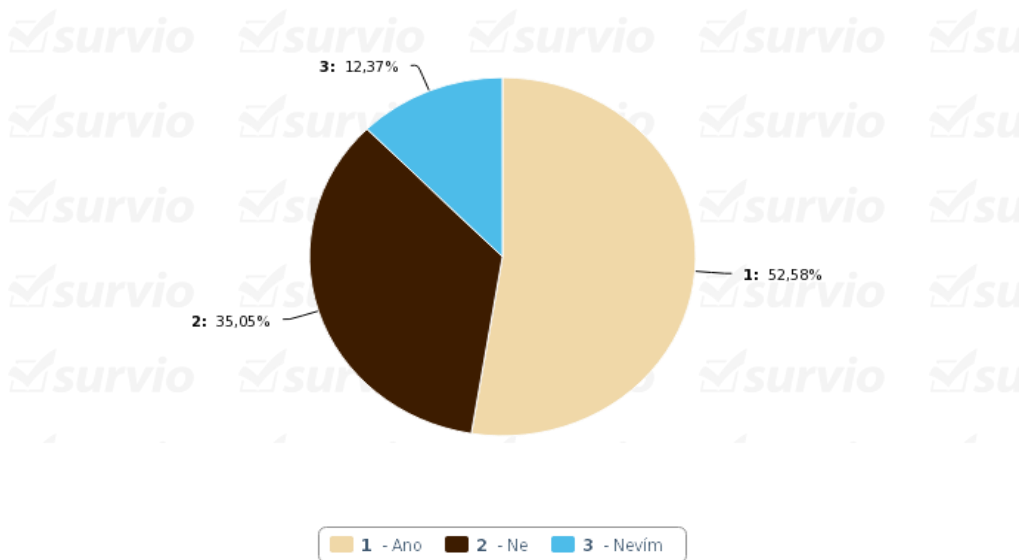

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Je informovanost týkající se zahraničních pobytů ze strany Vaší domovské univerzity dostačující?

- Ano
- Ne
- Nevím

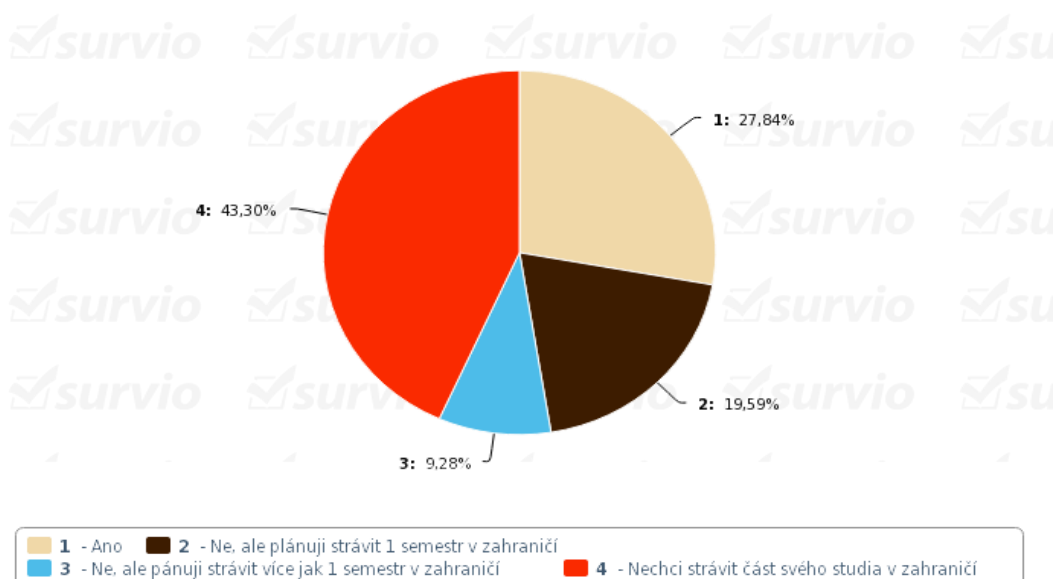
Je informovanost týkající se zahraničních pobytů ze strany Vaší domovské univerzity dostačující?

Strávil/a jste již část svého studia na zahraniční univerzitě?

- Ano
- Ne, ale plánuji strávit 1 semestr v zahraničí
- Ne, ale plánuji strávit více jak 1 semestr v zahraničí
- Nechci strávit část svého studia v zahraničí

Strávil/a jste již část svého studia na zahraniční univerzitě?

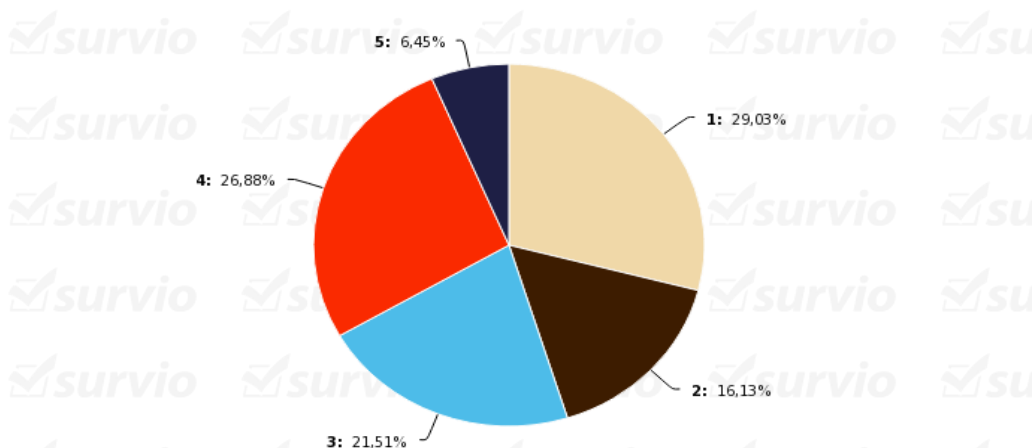

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti studia v zahraničí?

- Domácí univerzita
- Vyučující
- Přátele
- Ostatní studenti
- Jiná

Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti studia v zahraničí?

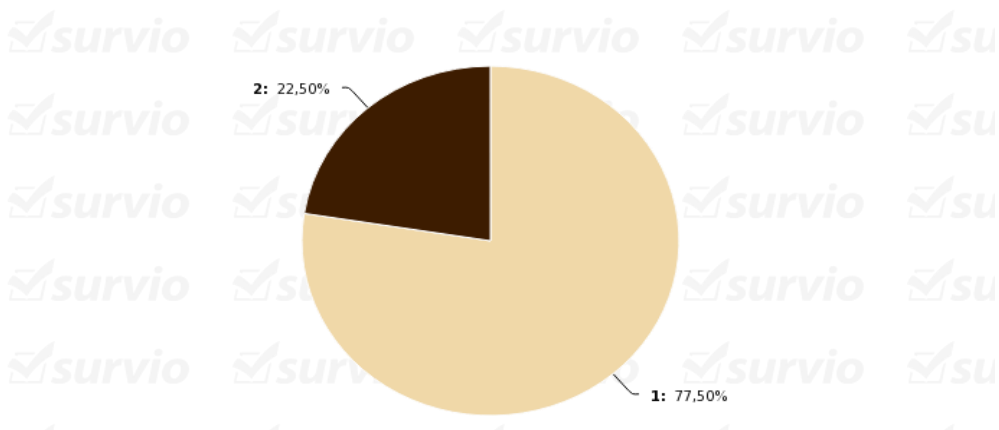

1 - Domácí univerzita 2 - Vyučující 3 - Přátele 4 - Ostatní studenti 5 - Jiná

V rámci kterého programu jste vycestoval/a a studoval/a v zahraničí?

- Program Erasmus
- Jiný

V rámci kterého programu jste vycestoval/a a studoval/a v zahraničí?

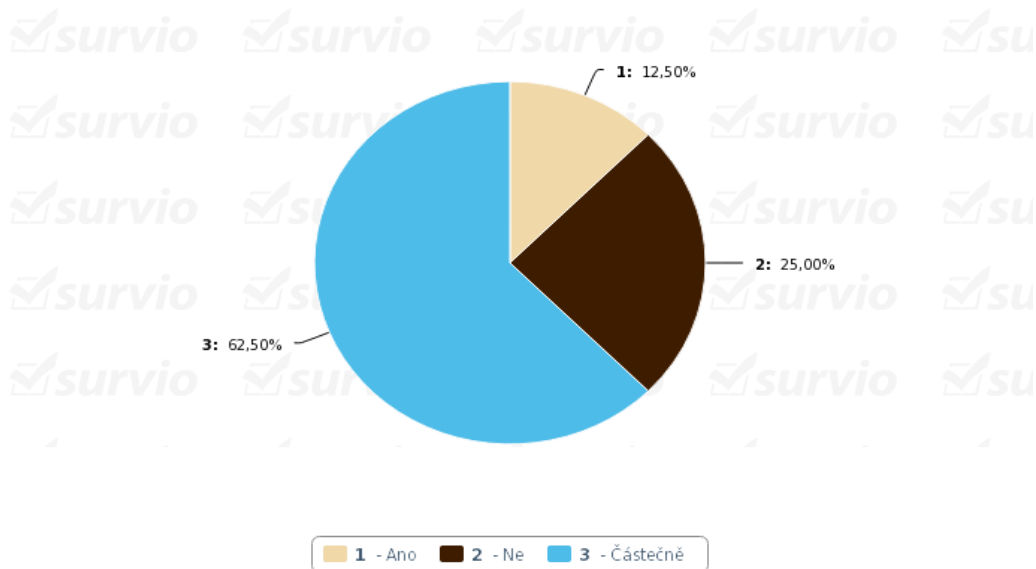
1 - Program Erasmus 2 - Jiná

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Shodoval se Váš studijní program na zahraniční univerzitě se studijním programem na Vaší domácí univerzitě?

- Ano
- Ne
- Částečně

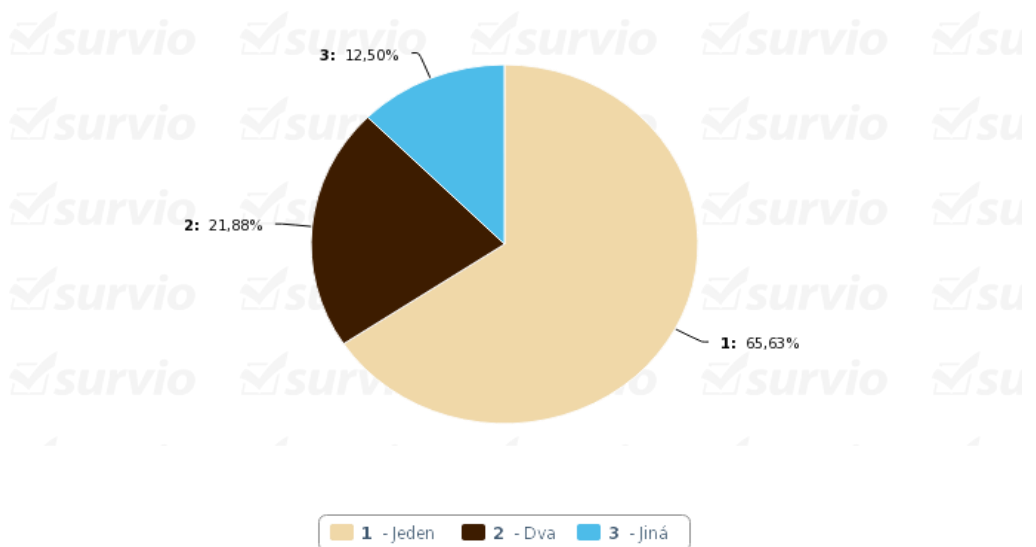
Shodoval se Váš studijní program na zahraniční univerzitě se studijním programem na Vaší domácí univerzitě?

Kolik semestrů jste strávil/a na zahraniční univerzitě?

- Jeden
- Dva
- Jiná

Kolik semestrů jste strávil/a na zahraniční univerzitě?

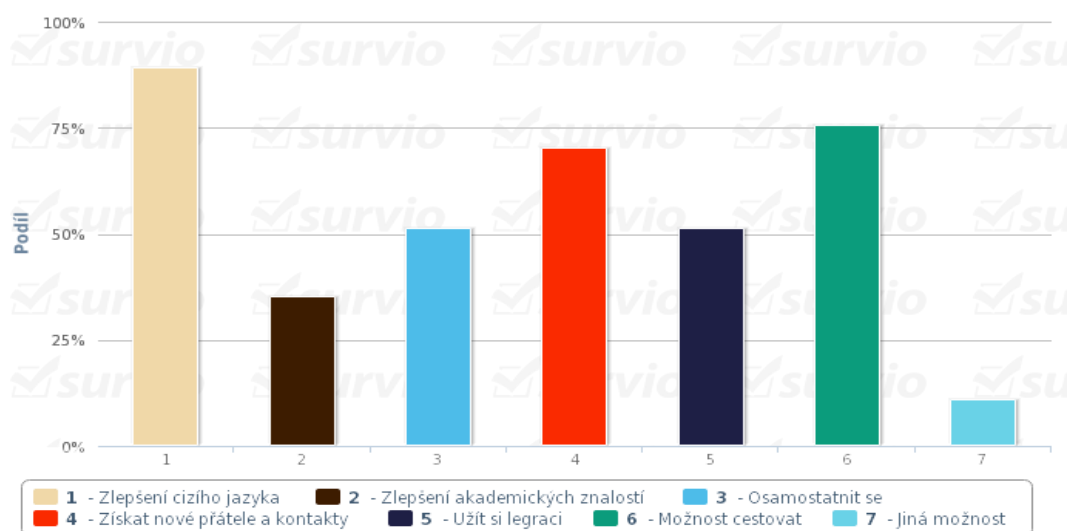

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Z jakých důvodů jste se rozhodl/a strávit část studia v zahraničí?

- Zlepšení cizího jazyka
- Zlepšení akademických znalostí
- Osamostatnit se
- Získat nové přátele a kontakty
- Užít si legraci
- Možnost cestovat
- Jiná

Z jakých důvodů jste se rozhodl/a strávit část studia v zahraničí?

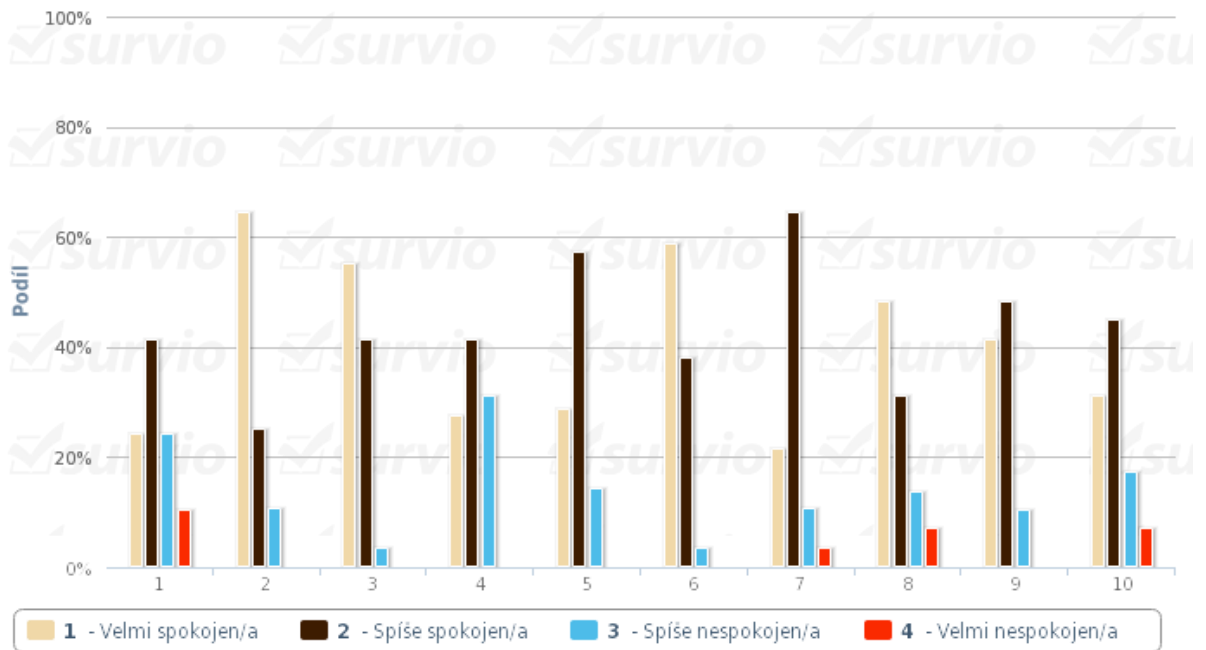

Jaká byla Vaše spokojenost se studijním pobytem? Ohodnoťte jednotlivé faktory.

...	Velmi spokojen/a	Spíše spokojen/a	Spíše nespokojen/a	Velmi nespokojen/a
Počáteční informovanost	☐	☐	☐	☐
Uvítání ze strany hostitelské univerzity	☐	☐	☐	☐
Úroveň výuky	☐	☐	☐	☐
Kontakt s místními studenty ve volném čase	☐	☐	☐	☐
Kontakt s místními studenty v rámci studia na univerzitě	☐	☐	☐	☐
Přístup a ochota vyučujících	☐	☐	☐	☐
Částka stipendia	☐	☐	☐	☐
Pomoc ze strany zahraničního oddělení hostitelské organizace v případě potřeby	☐	☐	☐	☐
Šíře výběru z vyučovaných předmětů	☐	☐	☐	☐
Kontakt s domácí univerzitou v případě potřeby	☐	☐	☐	☐

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

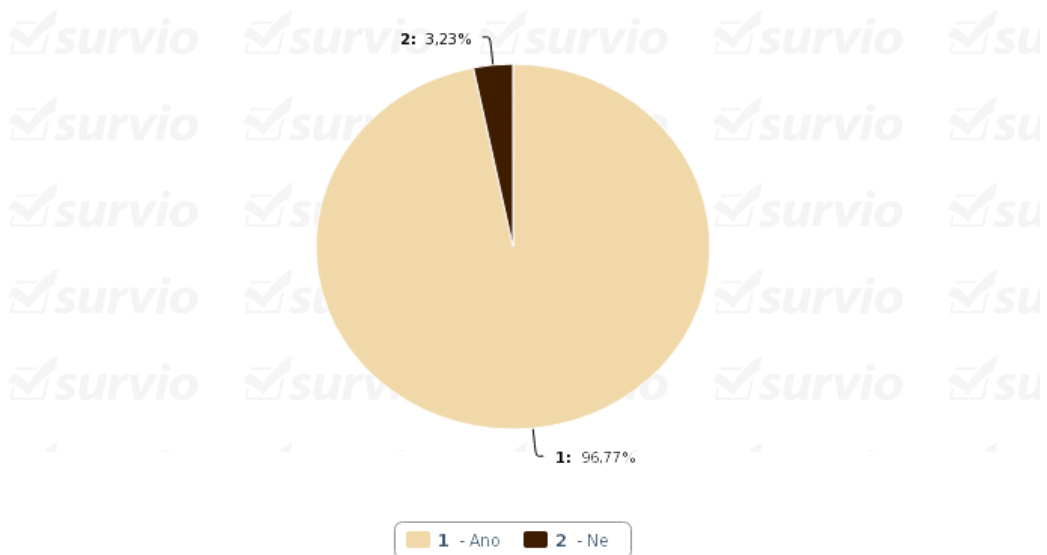
Jaká byla Vaše spokojenost se studijním pobytem? Ohodnoťte jednotlivé faktory.

Doporučil/a byste studium v zahraničí ostatním studentům?

- Ano
- Ne

Doporučil/a byste studium v zahraničí ostatním studentům?

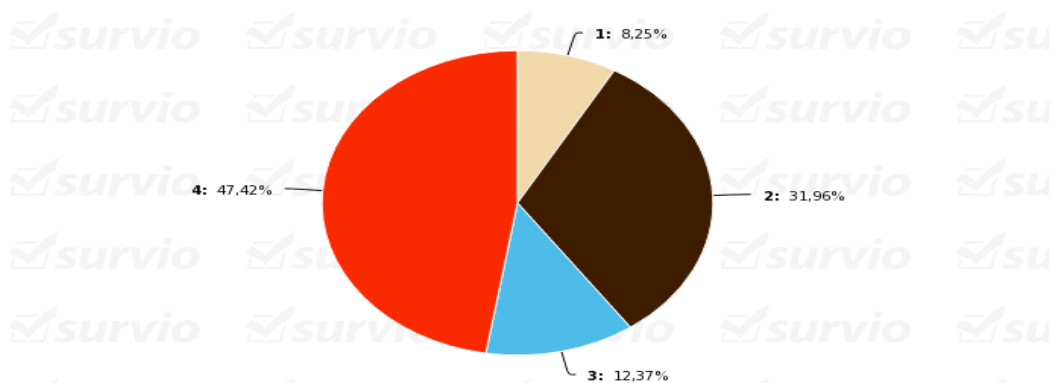

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Absolvoval/a jste již zahraniční stáž?

- Ano
- Ne, ale plánuji strávit 1 semestr v zahraničí
- Ne, ale plánuji strávit více jak 1 semestr v zahraničí
- Nemám zájem o zahraniční stáž

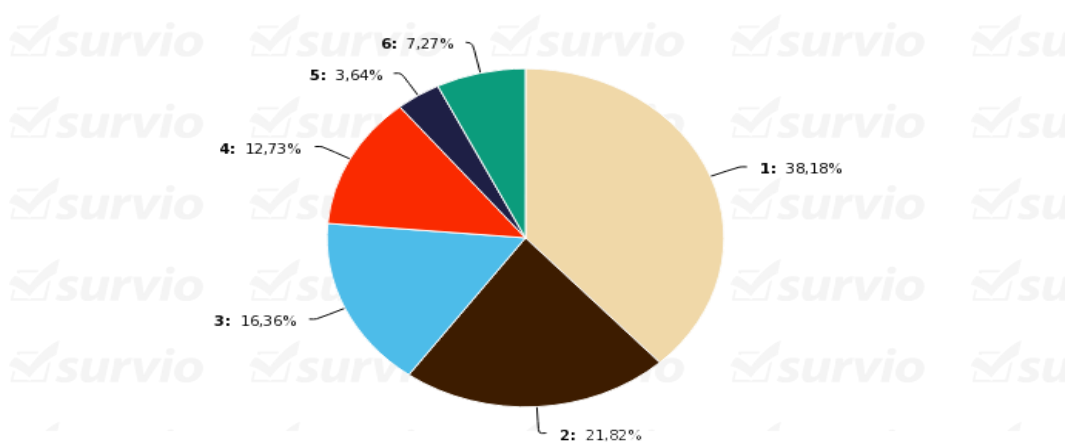
Absolvoval/a jste již zahraniční stáž?

Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti vykonání stáže v zahraničí?

- Domácí univerzita
- Vyučující
- Přátelé
- Ostatní studenti
- Na základě informací od hostitelské organizace
- Jiná

Od koho jste se dozvěděl/a o možnosti vykonání stáže v zahraničí?

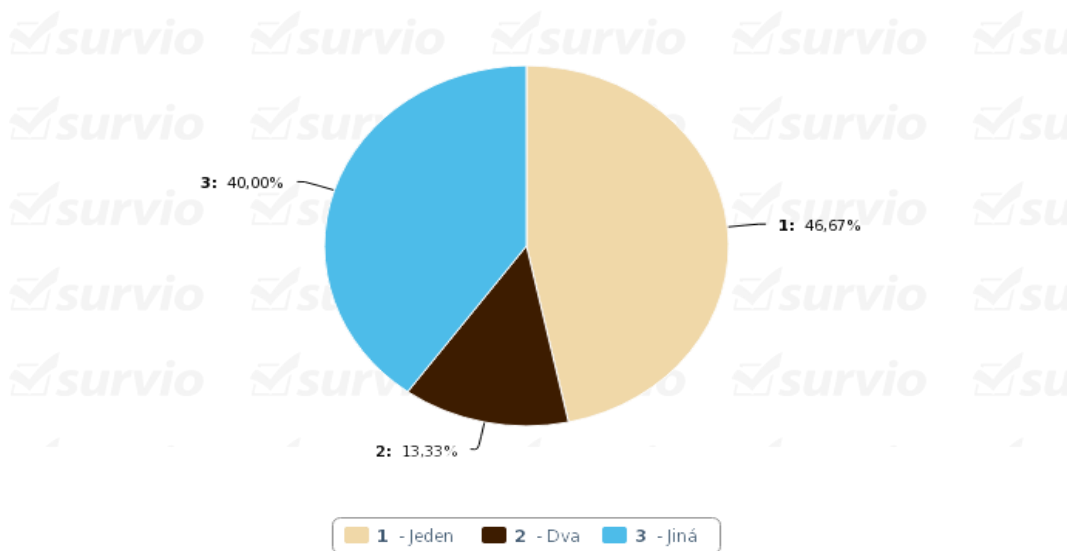

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Kolik semestrů jste strávil/a v zahraničí na odborné stáži?

- Jeden
 Dva
 Jiná

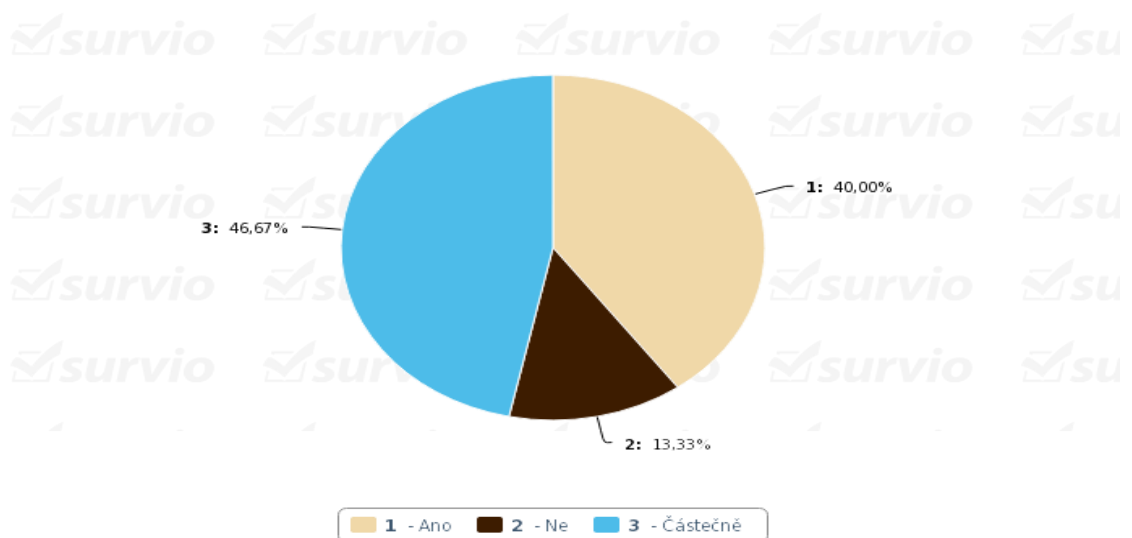
Kolik semestrů jste strávil/a v zahraničí na odborné stáži?

Byl obor Vaší pracovní činnosti shodný s oborem, který studujete na Vaší univerzitě?

- Ano
 Ne
 Částečně

Byl obor Vaší pracovní činnosti shodný s oborem, který studujete na Vaší univerzitě?

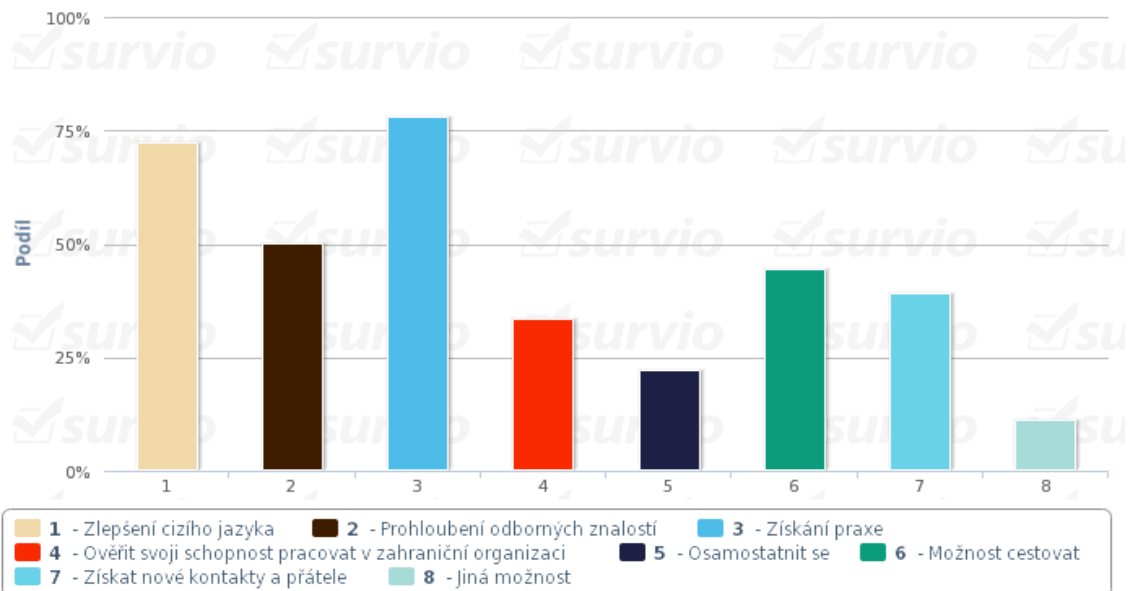

Příloha 3: Dotazníkové šetření – mobility studentů na Jihočeské univerzitě

Z jakých důvodů jste se rozhodl/a absolvovat zahraniční stáž?

- Zlepšení cizího jazyka
- Prohloubení odborných znalostí
- Získání praxe
- Ověřit svoji schopnost pracovat v zahraniční organizaci
- Osamostatnit se
- Možnost cestovat
- Získat nové kontakty a přátele
- Jiná

Z jakých důvodů jste se rozhodl/a absolvovat zahraniční stáž?

Doporučil/a byste zahraniční stáž ostatním studentům?

- Ano
- Ne

Doporučil/a byste zahraniční stáž ostatním studentům?

